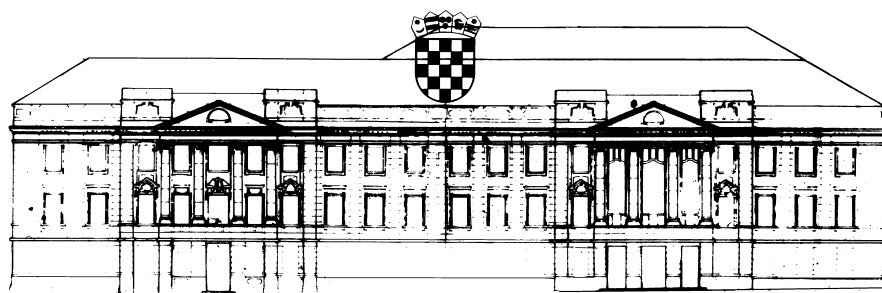

izvješća
**HRVATSKOGA
SABORA**

ISSN 1845-9404

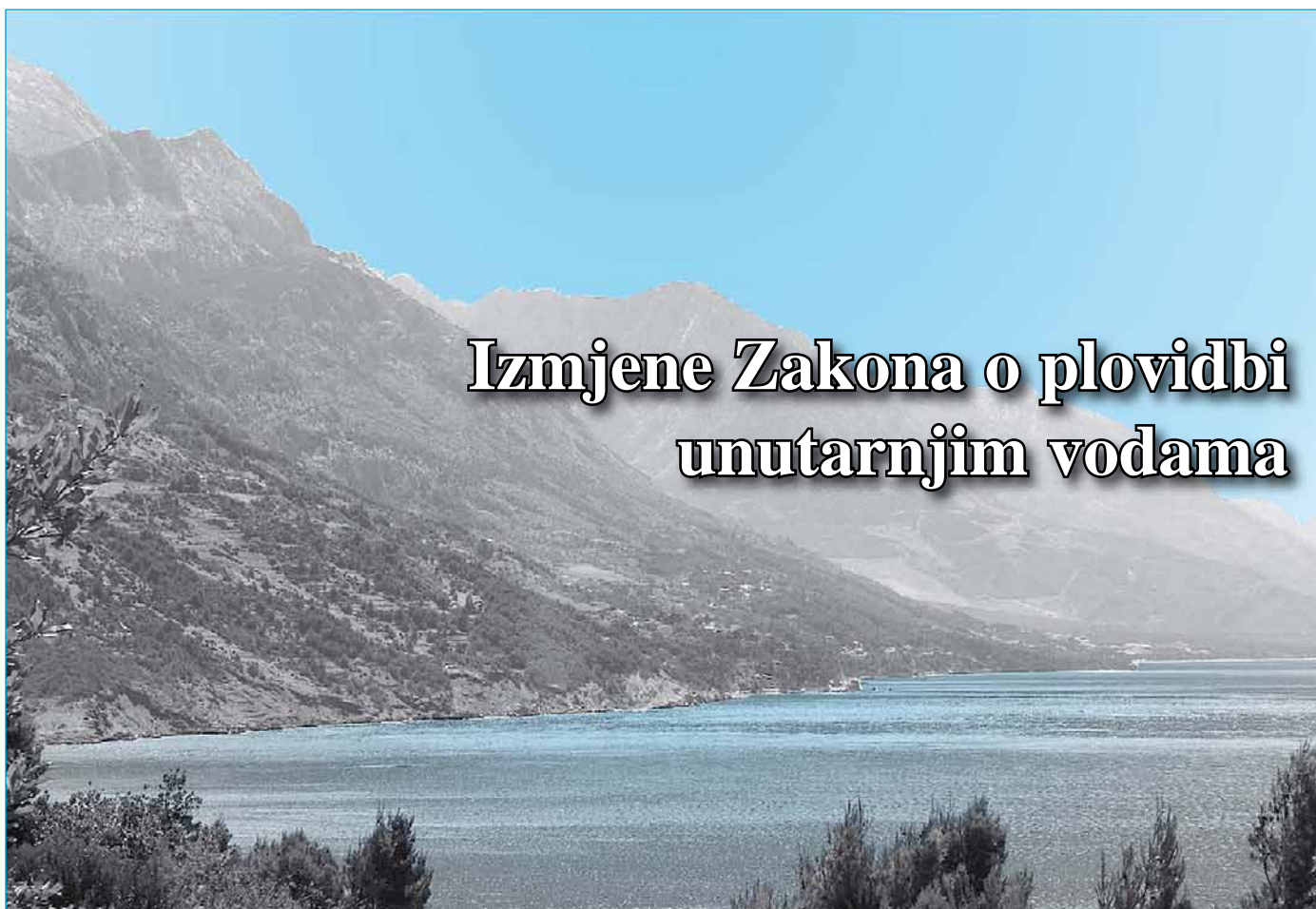
GODINA XVII.

BROJ 455

ZAGREB, 6. XII. 2006.

21. SJEDNICA HRVATSKOGA SABORA

**Izmjene Zakona o plovidbi
unutarnjim vodama**

PRIJEDLOZI ZAKONA O:

- zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu;	3	- izmjeni Zakona o suzbijanju zlorabe droga;	12
- izmjenama i dopunama Obiteljskog zakona;	4	- elementarnim nepogodama;	12
- dopunama Općeg poreznog zakona;	5	- izmjenama i dopunama Zakona o izvlaštenju;	14
- dopuni zakona o Poreznoj upravi;	5	- područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj	15
- izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača;	6	- Prijedlog smjernica za primjenu ugovornih oblika javno-privatnog partnerstva (JPP)	18
- izmjenama i dopunama Zakona o plovidbi unutarnjim vodama;	7	- Prijedlog odluke o Nacionalnom vijeću za praćenje provedbe Nacionalnog programa suzbijanja korupcije	21
- dopunama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama;	9	IZVJEŠĆA O:	
- izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske;	9	- pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2005. godine;	22
- obalnoj straži Republike Hrvatske;	10		

PRIKAZ RADA:

- 21. SJEDNICE HRVATSKOGA SABORA ODRŽANE 27, 28, 29, 30. LIPNJA TE 4, 5, 6, 7, 11, 12. I 13. SRPNJA 2006.

PRIJEDLOZI ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RADU

Poboljšati komuniciranje radnika s poslodavcima

Zastupnici Hrvatskoga sabora proveli su objedinjenu raspravu o tima istoimenim prijedlozima za izmjene i dopune Zakona o radu. Podnijeli su ih klubovi zastupnika Hrvatske narodne stranke i Hrvatske stranke prava te zastupnica Đurđa Adlešić. Rasprava je okončana donošenjem zaključaka o odbijanju prijedloga HNS-ova i HSP-ova Prijedloga zakona, a upućivanjem u drugo čitanje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu što ga je podnijela zastupnica Đurđa Adlešić.

O PRIJEDLOZIMA

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o radu, zastupnice Đurđe Adlešić, želi se uspostaviti dodatna zaštita dostojanstva radnika u komuniciranju s njihovim poslodavcima. Ove izmjene i dopune predlažu se i zbog predstojeće rasprave o Zakonu o trgovini, budući da će se riješiti i neka pitanja radno-pravnih odnosa vezanih uz taj Zakon.

Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu, Klub zastupnika HNS-a, smatra da bi se uvođenjem evidencije o radu omogućio jednostavan uvid u podatke koliko je radnika radilo nedjeljom, blagdanom ili neradnim danom, koliko traje prekovremeni rad, te koji radnici imaju pravo na povećanu plaću i ostala prava zajamčena Zakonom o radu. Isto tako olakšao bi se i rad inspekcije na terenu, provođenje Zakona, kao i otklanjanje nepravilnosti i kažnjavanje. Ovaj Prijedlog, također, ide u

smjeru dostizanja europskih normi u zakonodavstvu o radu.

Ovim Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu, Klub zastupnika HSP-a, pokušava uvođenjem novčanih kazni za poslodavce zaštititi radnike koji prijave korupciju u svojem poduzeću i predlaže niz preventivnih mjera koje bi pomogle u borbi protiv korupcije, a ponajprije u segmentu zaštite građana koji se odluče korupciju prijaviti.

MIŠLJENJA VLADE

Vlada RH predložila je Hrvatskom saboru da prihvati Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o radu, koji je predložila zastupnica Đurđa Adlešić, no da se u izradu Konačnog prijedloga uključe i predstavnici Vlade kako bi se nomotehnički doradio tekst i poboljšali predloženi pravni instituti.

Vlada RH je mišljenja da se Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu, predlagatelja Kluba zastupnika HNS-a, kojim se predlaže propisivanje obveze kolektivnog pregovaranja odnosno zaključenja kolektivnog ugovora ukoliko postoji potreba uvođenja rada nedjeljom, blagdanom ili drugim neradnim danom, prvenstveno narušava načelo slobode kolektivnog pregovaranja. Kako je Hrvatska trenutno u procesu ocjenjivanja usklađenosti hrvatskog radnog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU, Vlada RH je mišljenja da se ne bi trebalo podržati parcijalno normativno rješenje za samo jedan od pravnih instituta koji je u biti

usmjeren na zabranu i ograničavanje rada nedjeljom.

Vlada RH predložila je Hrvatskom saboru da prihvati Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o radu, koji je predložio Klub zastupnika HSP-a, jer je mišljenja da se njime ne može ostvariti svrha i ciljevi koji se predlažu, posebno što je ovaj Prijedlog separatnog karaktera i ne obuhvaća opsežne zakonodavne promjene koje bi u potpunosti uredile ovaj segment zakonodavstva.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo i Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo nisu podržali donošenje Prijedloga izmjena i dopuna Zakona o radu koji je predložio Klub zastupnika HNS-a.

Odbor za zakonodavstvo, Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo i Odbor za Ustav, Poslovník i politički sustav nisu podržali donošenje Prijedloga izmjena i dopuna Zakona o radu koji je predložio Klub zastupnika HSP-a.

RASPRAVA

U ime predlagatelja, Prijedlog zakona u objedinjenoj raspravi dodatno su obrazložili: zastupnik Dragutin Lesar (HNS), u ime Kluba zastupnika HNS-a, zastupnik Tonči Tadić (HSP), u ime Kluba zastupnika HSP-a, i zastupnica Đurđa Adlešić (HSLs).

U ime Kluba zastupnika HNS-a, govorio je zastupnik Nikola Vuljanić (HNS). Ukazao je na intenciju Prijedloga da se radnicima omogući reguliranje

naplate i rasporeda rada kroz kolektivni ugovor, te je upozorio na ključan element u tom procesu, a to je rad inspeksijske kontrole koja u ovakvim zakonskim okvirima nema adekvatnu podršku. Također je upozorio na izrazito niske kazne za poslodavce koji krše postojeći Zakon o radu, što dovodi do njegovog svjesnog i kontinuiranog kršenja.

Slijedeći u raspravi govorio je zastupnik **Silvano Hrelja (HSU)**, u ime **Kluba zastupnika HSU-a**. U svojem izlaganju je izrazio potrebu prihvatanja svih triju zakonskih prijedloga, posebno jer niti jedan od njih ne iziskuje dodatna sredstva u proračunu, a pospešuju kontrolu u radnim odnosima koja je nužna i koja bi se morala kretati prema uravnoteživanju odnosa moći, a ne da većina propisa ide samo na ruku vlasnicima tvrtki i poslodavcima, dok socijalno osjetljive skupine ostaju nezaštićene.

Zastupnik **Zlatko Kramarić (HSLs)** govorio je u ime **Kluba zastupnika HSLs-a**, te je pobliže objasnio potrebu politike malih koraka tj. reagirati na

glas javnosti o određenim problemima u okviru ove kompleksne problematike. Naglasio je da je naša kaznena politika do sada djelovala stimulirajuće na poslodavce da nastave s eksploatairanjem zaposlenih, te je upozorio na nužnost nastavka ovakvih zakonskih inicijativa koje poboljšavaju socijalnu sigurnost velikog dijela građana. Zastupnik je podržao i zakonske prijedloge klubova zastupnika HNS-a i HSP-a.

U završnom osvrtu, u ime **Kluba zastupnika HNS-a**, zastupnik **Dragutin Lesar (HNS)** rekao je da se ovakvim zakonskim prijedlozima moraju nastaviti stimulirati poslodavci da zapošljavaju ljude po redovnom radnom odnosu, s redovnim plaćama i doprinosima, te da je Klub zastupnika HNS-a ustrajan na daljnjim akcijama za sprječavanje zloupotreba prava radnika u RH.

U ime **Kluba zastupnika HSP-a**, završni osvrt dao je zastupnik **Tonči Tadić (HSP)**. U svom izlaganju zastupnik je još jednom apelirao na kolege da zajedničkom akcijom i podrškom ovim

zakonskim prijedlozima utječu na Vladu RH da što prije realizira konkretne korake koji bi pružili konkretnu zaštitu građanima koji prijavljuju korupciju.

Zastupnica **Đurđa Adlešić (HSLs)** u svom je završnom osvrtu još jednom upozorila i na problem pravosuđa koji zbog nastupanja zastara nije reagiralo na velik dio prijava za kršenje Zakona o radu ili je dosudilo minimalne kazne u takvim sporovima. Zaključila je da je nužno daljnje zakonodavno i provedbeno djelovanje na ovom području koje je izrazito važno za hrvatske građane.

Nakon provedene rasprave zastupnici su, većinom glasova, odbili prijedloge klubova zastupnika HNS-a (68 glasova "za" neprihvatanje Prijedloga zakona; 18 "protiv"; 6 "suzdržanih") i HSP-a (68 glasova "za" neprihvatanje Prijedloga zakona; 21 "protiv"; 3 "suzdržana"), a Prijedlog zastupnice Đurđe Adlešić podržali i uputili u drugo čitanje (68 "za"; 10 "protiv"; 6 "suzdržanih").

A. F.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA OBITELJSKOG ZAKONA

Zastupnici su većinom glasova prihvatili predloženi Zaključak. (Predlagatelj zakona je Klub zastupnika HNS-a).

Pomicanjem dobne granice za postupak posvojenja djeteta sa 35 na 45 godina otvara se prostor većem broju potencijalnih posvojitelja.

O PRIJEDLOGU

Prestroge zakonske odredbe o dobnoj granici posvojitelja i uvjetima posvojenja, te nedostatak podzakonskih propisa koji su morali već biti donijeti razlog su velikom broju djece u domovima za djecu ili udomiteljskim obiteljima. Današnji trend života je takav da ljudi kasnije stupaju u brak, pomiče se dobna granica kada žene odlučuju rađati, te je u skladu s time razumno i pomicanje dobne granice za postu-

pak posvojenja djece. Razvoj informatičke tehnologije omogućuje objedinjavanje podataka o potencijalnim posvojiteljima i posvojenicima, koji se trenutno vode zasebno za svaki Centar za socijalnu skrb, u jedan središnji registar. Iz navedenih razloga postupak posvojenja djeteta u Hrvatskoj traje prosječno dvije godine.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo i Odbor za obitelj, mladež i šport ne podupiru donošenje ovog Zakona.

MIŠLJENJE VLADE

Vlada RH predlaže Hrvatskom saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Obiteljskog zakona, koji je podnio Klub zastupnika HNS-a.

Pomicanje dobne granice za posvojitelje Vlada RH smatra neprihvatljivim iz razloga što podizanje gornje dobne granice za posvojitelje nije u interesu djeteta, jer se time ne poštuje osnovno pravilo zasnivanja posvojenja, a to je "adoptio naturam imitatur", odnosno, da zasnivanjem posvojenja treba imitirati prirodne odnose. Kada bi dobna granica bila tako visoka, ne bi se pridonio prirodnom odnosu, već naprotiv, posvojenjem bi se imitirao odnos bake/djeda s unučadi, što bi bilo u suprotnosti s dobrobiti djeteta, kao najvišem načelu u obiteljskom pravu. Vlada RH je stajališta da nije prihvatljiva predložena izmjena članka 135. stavka 2. Obiteljskog zakona, u smislu izdavanja mišljenja o podobnosti za posvojenje u roku od mjesec dana, budući da je za izradu mišljenja potrebno određeno vrijeme.

RASPRAVA

U ime **Kluba zastupnika HNS-a** govorio je **Nikola Vuljanić (HNS)**. Kazao je kako pravo djece na obitelj nikakvim administrativnim preprekama ne bi smjelo biti uskraćeno, a ovaj Prijed-

log zakona jedan je od pokušaja da se to pravo realizira.

Za pojedinačnu raspravu javila se **Alenka Košiša Čičin-Šain (HNS)**.

Zastupnici su sa 65 glasova "za", 21 "suzdržanim" i 9 "protiv" prihvatili Zaključak: ne prihvaća se Prijed-

log zakona o izmjenama i dopunama Obiteljskog zakona, koji je predložio Klub zastupnika HNS-a, zbog razloga navedenih u mišljenju Vlade i izvješćima radnih tijela.

I.Č.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA OPĆEG POREZNOG ZAKONA

Zastupnici Hrvatskog sabora su većinom glasova prihvatili Zaključak da se ne prihvaća Prijedlog zakona o dopunama Općeg poreznog zakona. Predlagatelj zakona je Klub zastupnika HNS-a.

Odbor za zakonodavstvo nije podržao donošenje ovog Zakona.

MIŠLJENJE VLADE

Vlada RH predložila je Hrvatskom saboru da ne prihvati Prijedlog dopuna ovog Zakona iz razloga što je poreznim propisima već osigurano praćenje nabavljene imovine usporedbom s prijavljenim dohocima. Također, način praćenja promjene vrijednosti imovine, kao što predlaže predlagatelj, zahtijeva zasnivanje posebnih registara imovine i statističko praćenje njezine promjene vrijednosti, za što Porezna uprava nije ustrojena i ne raspolaže takvom početnom bazom podataka. Kako su u tijeku pregovori oko pristupanja RH u članstvo EU, unutar kojih će se pokrenuti potrebno umrežavanje podataka, između ostalog i podataka o imovini, Vlada RH je mišljenja, da u ovom trenutku nije potrebno dodatno propisivanje praćenja promjene vrijednosti imovine koje će biti izvršeno u okviru pretpristupnih pregovora.

U ime **Kluba zastupnika HNS-a**, govorio je zastupnik **Dragutin Lesar (HNS)**. Osvrnuvši se na neke od afera u kojima su glavni akteri bili istaknuti političari, zastupnik je zaključio da bi donošenjem ovog Prijedloga zakona sve nejasnoće oko stjecanja imovine i imovinskih kartica političara bile riješene. Također, dodao je, ovakvim zakonskim uređenjem moglo bi se lakše ući u trag kriminalu i nezakonitom bogaćenju koje je, kako je zastupnik istaknuo, postao jedan od većih problema RH. Na kraju izlaganja komentirao je mišljenje Vlade, naglasivši kako će u skorijoj budućnosti Bruxelles od nas tražiti slične promjene zakona koje će onda biti puno brže usvojene.

U pojedinačnoj raspravi, ovaj Prijedlog zakona podržao je u svom izlaganju zastupnik **Antun Kapraljević (HNS)**.

Zastupnici Hrvatskog sabora su većinom glasova, sa 63 glasa "za", 4 "suzdržana" i 29 "protiv", prihvatili Zaključak da se ne prihvaća Prijedlog

O PRIJEDLOGU

Ovim Prijedlogom dopuna Općeg poreznog zakona Klub zastupnika HNS-a ima namjeru upotpuniti postojeći Zakon u kojem, među obvezama poreznog tijela, nema obveze usporedbe porasta vrijednosti imovine poreznog obveznika i njegovih oporezivih prihoda u prethodnom razdoblju. Tako je moguća situacija, istaknuto je, da porezni obveznik prikazuje nikakvu ili minimalnu obvezu prema proračunu, a da istovremeno nabavlja visokovrijednu imovinu. Poreznu upravu, ovim dopunama, trebalo bi obvezati da provede postupak usporedbe novostečene imovine i plaćenih obveza iz prethodnog razdoblja, te adekvatno urediti inspeksijski nadzor kako bi se manipulacije ove vrste mogle adekvatno sankcionirati.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O POREZNOJ UPRAVI

Zastupnici su većinom glasova prihvatili predloženi Zaključak da se ne prihvaća Prijedlog zakona

o dopuni Zakona o Poreznoj upravi.(Predlagatelj Zakona je Klub zastupnika HNS-a).

Potrebno je spriječiti da porezni obveznik koji je u prethodnoj godini platio tek minimalna davanja proračunu i pro-

računskim fondovima, ili nije platio ništa, postane vlasnikom skupih nekretnina i pokretnina.

O PRIJEDLOGU

Ovim zakonom potrebno je obvezati porezne organe da kontinuirano uspoređuju obračunate i naplaćene obveze poreznog obveznika u prethodnom razdoblju i porast vrijednosti njegove imovine u tekućem razdoblju. Potrebno je nadopuniti ovlasti porezne uprave, te ju obvezati da utvrđuje navedene prekršaje glede svih zakonskih odredbi koje se tiču ispunjavanja poreznih obveza, fizičkih i pravnih osoba, a koji apsolutno destruktivno djeluju ne samo na proračun i fondove, već i na osjećaj da živimo u pravednoj državi.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo te Odbor za financije i državni proračun ne podupiru donošenje ovog Zakona.

MIŠLJENJE VLADE

Vlada RH predlaže Hrvatskom saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o dopuni Zakona o poreznoj upravi, koji je podnio Klub zastupnika HSP-a u Hrvatskom saboru. Poreznim propisima i Zakonom o Poreznoj upravi osigurano je praćenje nabavljene imovine usporedbom s prijavljenim dohocima, te navedeno nije potrebno posebno propisivati. Način praćenja promjene vrijednosti imovine, kao što to predlaže predlagatelj, izmjenom općeg poreznog zakona i s time dopunom Zakona o Poreznoj upravi, zahtijeva zasnivanje posebnih registara imovine i statističko praćenje promjene vrijednosti te imovine za što Porezna uprava nije ustrojena i ne raspolaže takvom početnom bazom podataka. S obzirom na navedeno, Vlada RH smatra da u ovom trenutku nije potrebno dodatno propisivanje praćenja promjene vrijednosti imovine, jer će vezano uz buduće članstvo RH u Europskoj uniji, RH morati uskladiti svoje zakonodavstvo s pravnom stečevinom EU.

RASPRAVA

U ime Kluba zastupnika HNS-a govorio je **Dragutin Lesar (HNS)**. Kazao je kako prema sadašnjem zakonskom rješenju Porezna uprava kada dobi je prijavu poreza može od podnositelja zatražiti da se očituje o imovini koju je stekao u promatranom razdoblju, te bi također trebala usporediti imovinu na početku i na kraju razdoblja, te plaćanje poreza. Klub zastupnika HNS-a odlučio je ponuditi jedno od rješenja kojim bi Porezna uprava sadašnjim modelom i postojećim mehanizmima morala raditi taj posao kao obvezatan.

Za pojedinačnu raspravu javio se **Antun Kapraljević (HNS)**.

Zastupnici su sa 67 glasova "za", 4 "suzdržana" i 28 "protiv" prihvatili Zaključak: ne prihvaća se Prijedlog zakona o dopuni Zakona o Poreznoj upravi, koji je predložio Klub zastupnika HNS-a, zbog razloga navedenih u mišljenju Vlade i izvješćima radnih tijela.

I.Č.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI POTROŠAČA

Nakon rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača, koji je predložio Klub zastupnika HNS-a, zastupnici Hrvatskoga sabora većinom glasova donijeli su Zaključak kojim se ne prihvaća ovaj Prijedlog, zbog razloga navedenih u mišljenju Vlade i izvješćima radnih tijela.

Donošenjem Zakona o zaštiti potrošača zakonodavac je pokušao odgovoriti potrebi zaštite potrošača u svakodnevnim prilikama. No, otvaranjem tržišta i rastom konkurencije, u Hrvatskoj je došlo do pravog oglašivačkog booma.

Prijedlogom izmjena i dopuna zabranjuje se ostavljanje oglasnih poruka i materijala na kućnim i ulaznim vratima stana potrošača, bez

postojanja jasno napisanog izričitog pristanka. Također se zabranjuje uporaba pozivnih sustava sa i bez ljudskog posredovanja, telefaks uređaja ili elektroničke pošte u svrhu izravne promidžbe bez prethodno pribavljene privole korisnika usluga, kao i slanje SPAM-a.

O PRIJEDLOGU

Svakodnevno su deseci tisuća poštanskih sandučića zatrpani reklamama što za posljedicu ima veliku količinu nezbrinutog, papirnatog otpada. Zbrinjavanje tog otpada pada na teret građana koji, u najvećem broju ne želeći, prime takvu reklamu u svoj poštanski sandučić. S obzirom na to da je riječ o neopozivom materijalu, stvara se enormna

količina otpada u čijem zbrinjavanju ne sudjeluju oni koji su otpad proizveli, u najvećoj mjeri trgovci, već građani, potrošači. Izmjenama ovog Zakona zabranjuje se takav način oglašavanja bez izričitog pristanka građana.

Nadalje, elektronička pošta postupno preuzima vodeće mjesto među komunikacijskim metodama. Raširenost, dostupnost i ekonomičnost elektroničke pošte dovela je do poplave tzv. SPAM-a (korištenja elektroničke pošte za neželjeno oglašavanje). Milijuni korisnika diljem svijeta suočeni su s ovim problemom. Države EU u svoje su zakone već ugradile mehanizme za borbu protiv SPAM-a. Postavljanje zakonskih okvira i zabrana ovakvog oglašavanja neće samo po sebi riješiti problem, ali će pružiti temelj za zaštitu potrošača i omogućiti da ona

zaživi u praksi. Provedba ovih izmjena zakona ukoliko se usvoje neće iziskivati sredstva iz Državnog proračuna.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo ne podupire donošenje ovoga Zakona iz razloga utvrđenih u mišljenju Vlade RH, kao ni **Odbor za gospodarstvo, razvoj i obnovu**, kao matično radno tijelo.

MIŠLJENJE VLADE

Vlada RH predlaže Saboru da ne prihvati ovaj Prijedlog. Navodi da je Koordinacija za EU u MVPEI utvrdila popis zakonskih prijedloga kojima se zakonodavstvo RH usklađuje s propisima EU i vremenski okvir za njihovo upućivanje u proceduru, pa je tako za Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača predviđen VI. kvartal 2006. godine, odnosno 18. pro-

sinca 2006. godine. Naime, od vremena kada se važeći Zakon počeo primjenjivati (8. rujna 2003. godine) došlo je na području zaštite potrošača do novih propisa EU, a koje je Hrvatska u obvezi ugraditi u svoje zakonodavstvo. Slijedom iznesenog, kroz izmjene i dopune Zakona na cjelovit će se način urediti ovo područje, kako implementacijom novih direktiva, tako i uklanjanjem svih uočenih nedostataka u provedbi postojećeg zakona. Poradi toga Vlada RH ne podržava uređenje tog područja kroz predloženu zakonodavnu inicijativu.

RASPRAVA

Nakon uvodne riječi **Dragutina Lesara (HNS)** koji je u ime predlagatelja Kluba zastupnika HNS-a, obrazložio Prijedlog, otpočela je rasprava po klubovima zastupnika. U ime **Kluba zastupnika HNS-a** govorio je **Nikola Vuljanić (HNS)**. Rekao je da je ovaj Prijed-

log zakona pokušaj da se hrvatski građani, potrošači, zaštite od "teroriziranja smećem", tj. zasipanja svojih poštanskih sandučića velikom količinom tiskanih materijala, letaka propagandnog sadržaja, a koje lansiraju najčešće veliki trgovački lanci. Druga vrsta smeća su reklame koje dolaze elektroničkom poštom na naše PC-e, tzv. SPAM-ovi, a treća vrsta smeća su auditorne poruke i poruke koje dolaze preko telefonske mreže, sms poruke, faksovi, što opet pričinjava štetu korisniku, tj. potrošaču, rekao je zastupnik.

U pojedinačnoj raspravi govorila je **Alenka Košiša Čičin-Šain (HNS)**. Ovime je zaključena rasprava. **Zastupnici su većinom glasova, sa 66 glasova "za", 3 "suzdržana" i 31 "protiv" donijeli Zaključak kojim se ne prihvaća ovaj Prijedlog, zbog razloga navedenih u mišljenju Vlade RH i izvješćima radnih tijela.**

S.Š.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PLOVIDBI UNUTARNJIM VODAMA

Pravni okvir za uređenje sustava plovidbe

Većinom glasova zastupnici Hrvatskog sabora donijeli su zaključak kojim se prihvaća predloženi zakonski tekst o plovidbi unutarnjim vodama, a sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućeni su predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona. U ime predlagatelja, Vlade Republike Hrvatske, uvodno izlaganje podnio je **Branko Bačić**, državni tajnik Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plovidbi u unutarnjim vodama predlaže izmjenu temeljnog Zakona o unutar-

njim vodama, koji je donesen još 1998. godine. Tim je Zakonom uređen pravni okvir za djelatnost unutarnje plovidbe u unutarnjim vodama Republike Hrvatske. Osim toga, propisani su i materijalno-pravni odnosi u pogledu plovila, postupci upisa plovila, postupanje u slučaju nesreće, te nadzor nad sigurnosti plovidbe u Republici Hrvatskoj. Predloženim se izmjenama sjedište Agencije za plovne putove unutarnjih voda, izmješta iz Zagreba u Vukovar, koji ujedno predstavlja i najveću hrvatsku luku na unutarnjim vodama. Time se istovremeno i

rad ovog upravnog tijela odvija na mjestu gdje se dogovaraju i koordiniraju poslovi vezani uz izgradnju i održavanje plovnih putova na unutarnjim vodama. Vukovarska luka na Dunavu ujedno predstavlja važan segment prometnog europskog koridora i centralno mjesto koje povezuje veliki dio plovnih putova unutarnjih voda, upozorio je državni tajnik Bačić. Drugi razlog predloženih izmjena odnosi se na usklađivanje i organizaciju državne uprave u Republici Hrvatskoj, odnosno na ustroj članova upravnog vijeća. Ocijenjeno je da će se

provedbom predloženog teksta unaprijediti unutarnja plovidba, provoz i dotok roba, prijevoz putnika, te građenje, obilježavanje i održavanje postojećih plovnih putova što je zadaća Agencije za plovne putove unutarnjih voda.

Prethodno su predloženi zakonski tekst podržala i nadležna radna tijela Hrvatskog sabora. **Odbor za zakonodavstvo i Odbor za pomorstvo, promet i veze** jednoglasno su poduprli donošenje ovoga Zakona. Predložili su donošenje zaključka kojim se prihvaća predloženi tekst, a sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja se prosljeđuju predlagatelju radi izrade Konačnog prijedloga zakona. Nakon uvodničara, u saborskoj je raspravi sudjelovalo više predstavnika klubova zastupnika. Prvi je u ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio zastupnik **Vladimir Štengl**. Nakon što je u kratkim crtama portretirao dosadašnje značajke Zakona o plovidbi unutarnjim vodama, osvrnuo se i na predložene promjene. Predložene promjene oko sjedišta agencije ocijenio je racionalnim i čvrsto utemeljenim. Plovidba unutarnjim vodama predstavlja ujedno djelatnost sa izuzetno bogatom tradicijom, koja istovremeno potiče brži i skladniji gospodarski i ekonomski razvoj svake zemlje. Upozorio je i na potrebu boljeg održavanja plovnih putova, te podržao donošenje predloženog zakonskog teksta. Zastupnik **Antun Kapraljević** iznio je stavove i razmišljanja **Kluba zastupnika HNS-a**. Podržavajući predloženi tekst, objasnio je i razloge zbog kojih zastupnik Lesar ne podupire navedeni prijedlog. On smatra da je nadležna Agencija trebala isposlovati da na rijeci Muri više ne vozi slovenska skela, koja na vlastitu ruku prometuje i na našoj strani ove rijeke. Optimizam predlagatelja koji očekuje da će ovim tekstom unaprijediti promet, ocjenjuje odviše optimističkim. Sljedeći takvu logiku, onda bi se neprekidnim normativnim intervencijama ispravile poteškoće koje se javljaju u praksi, a svi znamo da situacija nije tako jednostavna ni lagana, procijenio je zastupnik Kapraljević. Upozorio je i na dodatne troškove čišćenja plovnih putova, pitanje razvoja

poljoprivrednog zemljišta, te na potrebu hitne sanacije i zaštite Kopačkog rita kojemu prijete uništenje. Zastupnik mr.sc. **Mato Arlović** govorio je u ime **Kluba zastupnika SDP-a**. On je podsjetio i na nešto stariji dokument, koji datira iz 1997. godine. Radi se o Strategiji i Programu prostornog uređenja koji se odnosi na pomorski i riječni promet. Opisao je ujedno stupnjeve plovnosti na domaćim rijekama, izdvajajući osobiti značaj Dunava i sve komparativne prednosti postojećeg položaja. Uz Vukovar koji ima velike potencijale oslonjene na riječni promet, značajne luke nalaze se i u Slavonskom Brodu, odnosno Šamcu. Upozorio je zatim na potrebu da Upravno vijeće obuhvati i predstavnike drugih luka i brodarar, jer se odlučuje o stvarima koje su i u njihovom zajedničkom interesu. Osim toga, potrebno je provesti i sve demokratske mehanizme nadzora prilikom donošenja poslovnih odluka, kako bi se zaštitilo zakonsko poslovanje i onemogućile bilo kakve manipulacije oko rada same Agencije. Upozoravajući i na potrebu izgradnje riječnog brodogradilišta, zastupnik Arlović podržao je predloženi zakonski tekst, uz očekivanje da će predlagatelj prihvatiti iznijete prijedloge i sugestije.

Stavove **Kluba zastupnika HSP-a** iznio je zastupnik dr.sc. **Tonči Tadić** koji je ujedno upozorio i na potrebu donošenja Izvješća o stanju naših luka na unutarnjim vodama. Moraju se sagledati kapaciteti i mogućnosti riječnih luka, te utvrditi granice javnoga dobra i same luke. Ti su detalji značajni, jer određuju i visinu plaćanja koncesije i otvaraju mogućnost daljnjeg razvoja riječnih luka. Svi glavni plovni putovi nalaze se na rijekama koje su istovremeno i pogorične rijeke, pa je sa susjedima potrebno dogovarati način održavanja i ostale poslove. Podsjetio je zatim i na neke temeljne odrednice Dunavske konvencije, kojom se uređuje održavanje plovnih putova, ocjenjujući da je potrebno donošenje sličnog dokumenta i za uređenje i plovidbu rijekom Savom i Dravom. Naglašavajući značaj budućeg plovnog puta Dunav-Sava, upozorio je na potrebu koordiniranja poslova sa

željeznicom, te važnost navodnjavanja i melioracije okolnog poljoprivrednog zemljišta. Na kraju je istaknuo i potrebu da se konačno uredi zakonito prometovanje na rijeci Muri, gdje slovenska strana drsko nameće svoje interese i prioritete, ne sagledavajući povijesni i pravni kontekst dosadašnjih višestoljetnih graničnih sporazuma. U ime **Kluba zastupnika HSS-a** govorio je zastupnik **Ante Markov**. Uz plovidbu Jadranom smatra da je izuzetno važno urediti i poticati plovidbu na unutarnjim vodama, budući da se time ujedno otvaraju preduvjeti i za razvoj drugih gospodarskih grana. Riječni tokovi predstavljaju važne prirodne resurse koje je potrebno održavati i obnavljati. Osvrnuo se na velike potencijale i biološku raznolikost riječnog otoka Križnice na Dravi, ocjenjujući da i ovaj lokalitet treba turistički i gospodarski valorizirati. Analizirajući okolnosti preseljenja uprave iz Zagreba u Vukovar, upozorio je i na potrebu bržeg gospodarskog razvoja Slavonije. Podržao je donošenje predloženog teksta izražavajući i nadu da će posljedice ovog zakona biti adekvatne proklamiranim ciljevima.

Državni tajnik **Branko Bačić** u svom se završnom osvrtu zahvalio na svim prijedlozima. Osvrnuo se na situaciju oko unutarnjih plovnih putova, koji u ovom trenutku u Republici Hrvatskoj iznose oko 800 kilometara i klasificirani su prema europskoj plovnoj mreži. Od 2002., godišnja državna ulaganja u održavanje plovnih putova iznose oko 40 milijuna kuna, a posebni problem predstavlja činjenica da su važni plovni putovi ujedno i granice s državama koje su bile u ratu s Republikom Hrvatskom. To su razlozi zbog kojih plovni putovi godinama nisu bili održavani, a stvari se postupno mijenjaju i normaliziraju tek nakon mirne reintegracije istočne Slavonije. Potrebno je urediti luke i plovne putove, utvrditi graničnu liniju na Dunavu, te ispuniti sve obveze koje proizlaze iz teksta i našega članstva u Dunavskoj povelji. Uz tok Dunava, potrebno je revitalizirati potencijale i na rijeci Savi, te izraditi studij utjecaja ovih mjera na prirodni okoliš. Objasnio je zatim

i komercijalne prednosti koje izviru u slučaju većeg korištenja riječnog prometa, te na potrebu izgradnje riječnih ispostava u Sisku, Slavonskom Brodu, Osijeku i Vukovaru. Nadzor nad poslovanjem agencije vrši nadležno ministarstvo, zaključio je državni tajnik, najavljujući da je Vlada pripremila trogodišnji plan razvitka luka unutarnjih voda i petogodišnji plan razvitka plovnih putova

va unutarnjih voda. Na prvoj saborskoj sjednici u rujnu treba očekivati Izvješće o stanju i petogodišnji plan razvoja luka i unutarnjih plovnih putova, zaključio je predstavnik Vlade Republike Hrvatske. Nakon predstavnika parlamentarnih stranačkih klubova, uslijedila je rasprava u kojoj su sudjelovali zastupnici: **Ivanka Roksanđić (HDZ)** te **Mato Gavran (SDP)**.

Sa 89 glasova "za" i 1 "suzdržanim" glasom, zastupnici Hrvatskog sabora donijeli su zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plovidbi unutarnjim vodama. Sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja uputit će se predlagatelju, radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

V.Ž.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O POMORSKOM DOBRU I MORSKIM LUKAMA

Zastupnici su većinom glasova prihvatili predloženi Zaključak da se prihvaća Prijedlog zakona o dopunama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama. (Predlagatelj Zakona je Klub zastupnika HSP-a).

Ovom izmjenom Zakona omogućava se da ministar mora, turizma, prometa i razvitka i lučka uprava propišu paušalno plaćanje lučkih tarifa za sve korisnike lučkih usluga, vodeći računa o njihovim mogućnostima.

O PRIJEDLOGU

Ovim Prijedlogom zakona ne dolazi do smanjivanja lučkih tarifa jer o njima

ovisi modernizacija i razvoj hrvatskih luka. Nužno je ukloniti nepotrebna opterećenja broдача pri svakom privezu ili uplovljavanju u luku, te stoga treba stvoriti mogućnost da se lučke tarife mogu platiti i paušalno.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo i Odbor za pomorstvo, promet i veze ne podupiru donošenje ovog Zakona.

MIŠLJENJE VLADE

Vlada RH predlaže Hrvatskom saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o

dopunama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, koji je podnio Klub zastupnika HSP-a u Hrvatskom saboru, budući da je u tijeku izrada izmjena i dopuna spomenutog Zakona, kojim će se riješiti određena pitanja i nejasnoće.

Zastupnici su, bez rasprave, sa 66 glasova "za", 6 "suzdržanih" i 26 "protiv" prihvatili predloženi Zaključak: ne prihvaća se Prijedlog zakona o dopunama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, koji je predložio Klub zastupnika HSP-a, zbog razloga navedenih u mišljenju Vlade i izvješćima radnih tijela.

I.Č.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE

Vojna evidencija administrativnim automatizmom

Zastupnici su većinom glasova prihvatili predloženi Zaključak. (Predlagatelj Zakona je Klub zastupnika HNS-a).

Umjesto dosadašnjeg tradicionalnog novačenja, građani s navršених 18 godina upisuju se u vojnu evidenciju administrativnim automatizmom,

a o tome da su upisani u vojnu evidenciju, te o svojim obvezama i pravima bivaju na prikladan način obaviješteni.

O PRIJEDLOGU

Zakonom se predlaže zadržavanje vojne obveze, ali se ukida obvezno služenje vojnog roka. Vojna obveza i dalje ostaje za sve građane RH. Ovim Zakonom uvodi se potpuna ravnopravnost žena i muškaraca u pogledu vojne obveze, a napušta se parcijalna obveza koja je vrijedila za samo jedan dio žena i koja je nastupala godinu dana kasnije nego za muškarce. Zakonom se ukida novačenje, a uvodi se javni natječaj kao glavni način prikupljanja zainteresiranih osoba za služenje u profesionalnom sastavu oružanih snaga.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo i Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost ne podupiru donošenje ovog Zakona iz razloga utvrđenih u mišljenju Vlade.

MIŠLJENJE VLADE

Vlada RH ne podržava Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama RH koji je podnio Klub zastupnika HNS-a. Prijedlog Kluba zastupnika HNS-a istovjetan je prijedlogu Kluba zastupnika LIBRE iz 2004. godine, na koji je Vlada RH dala negativno mišljenje, iznoseći kao argumente činjenicu da je za potpunu profesionalizaciju Oružanih snaga RH potrebna jasnija stručna podloga i prijelazni vremenski period. Navedeni prijedlog kluba zastupnika HNS-a u uskoj je vezi s njihovim Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani. Vlada RH dostavila je krajem lipnja 2006. godine Hrvatskom saboru na raspravu i usvajanje Prijedlog dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga RH. Paralelno s izradom navedenog dokumenta, u tijeku je izrada

prijedloga odgovarajućih izmjena i dopuna Zakona o službi u Oružanim snagama RH, kao normativna potpora nastavku reforme obrambenog sustava. Prijedlog Kluba zastupnika HNS-a nije u skladu s navedenim strateškim dokumentima, a odnosi se isključivo na brisanje svih onih odredaba Zakona o službi u Oružanim snagama RH koji se odnose na ročnike odnosno koji su u vezi sa služenjem vojnog roka.

Rasprave nije bilo.

Zastupnici su sa 67 glasova "za" 6 "suzdržanih" i 22 "protiv" prihvatili Zaključak: ne prihvaća se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske, koji je predložio Klub zastupnika HNS-a zbog razloga navedenih u mišljenju Vlade i izvješćima radnih tijela.

I.Č.

PRIJEDLOG ZAKONA O OBALNOJ STRAŽI REPUBLIKE HRVATSKE

Zakon kao polazna osnova za raspravu o Obalnoj straži

Hrvatski je sabor odbio prihvatiti Prijedlog zakona o Obalnoj straži Republike Hrvatske, koji je predložio Klub zastupnika SDP-a. Prijedlog prihvaća model jedinstvene službe za obavljanje svih poslova vezanih uz more i pomorstvo. Obalna straža preuzela bi sve poslove za koje su danas nadležna razna ministarstva i inspektorati, sve osim zaduženja koja ima MORH, odnosno Hrvatske ratne mornarice. Također se propisuje njezino opremanje sredstvima za nadzor

i djelovanja u cijelom području unutarnjih morskih voda, teritorijalnog mora i zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa.

MIŠLJENJE VLADE

Vlada Republike Hrvatske nije podržala Prijedlog zakona navodeći kako predložen model nije efikasno primjenjiv za specifične uvjete u Republici Hrvatskoj. Cijeneći ideju i potrebu osnivanja i ustrojavanja tijela za susta-

van nadzor poslova zaštite i kontrole na moru, Vlada je svojom Odlukom iz kolovoza 2004., osnovala Koordinaciju Vlade za usklađivanje obavljanja poslova nadzora i zaštite unutarnjih morskih voda, teritorijalnog mora i zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa Republike Hrvatske. Naglašava također da priprema Prijedlog zakona o Obalnoj straži u koji će na kvalitetan način ugraditi iskustvo stečeno radom spomenute Koordinacije i postojeće resurse Hrvatske ratne mornarice.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo, Odbor za pomorstvo, promet i veze (kao matično radno tijelo) te **Odbor za unutar-nju politiku i nacionalnu sigurnost** nisu poduprli donošenje ovoga Zakona iz razloga utvrđenih u mišljenju Vlade Republike Hrvatske. U raspravi u matičnom radnom tijelu naglašeno je da ovaj Prijedlog pruža najjeftinije i najracionalnije rješenje nadzora zaštite Jadrana. Također je istaknuto da se predloženim modelom Obalne straže rješava problem koji se javlja između policije i lučke kapetanije u pitanju nadležnosti obavljanja nadzora i zaštite.

RASPRAVA

Govoreći u ime predlagatelja **Anton Peruško (SDP)** je iznio ocjenu Kluba da se Jadran kao naš najvredniji resurs može efikasno štititi kroz instituciju Obalne straže Republike Hrvatske. Naglasio je da Vlada RH nije postupila po zaključku Hrvatskoga sabora sa 14. sjednice po kojem je bila u obvezi žurno mu uputiti u proceduru Prijedlog zakona o Obalnoj straži, kako bi isti stupio na snagu najkasnije do lipnja 2006. godine. Kako se to nije dogodilo, Klub zastupnik SDP-a je smatrajući da treba na neki način potencirati ustroj Obalne straže i donošenje zakona još jedanput odlučio uputiti u saborsku proceduru zakonski prijedlog o Obalnoj straži (u svibnju lani Sabor je također raspravljao o zakonskom aktu Kluba). U nastavku Peruško se osvrnuo na očitovanje Vlade Republike Hrvatske. Klub se ne slaže s mišljenjem Vlade da predloženi model Obalne straže nije efikasno primjenjiv za specifične uvjete u Republici Hrvatskoj. Baš suprot-

no, kaže Peruško, predloženi je model primjeren za specifične uvjete u zemlji prestižne nautičke destinacije kakva je Hrvatska. Ne stoji niti navod Vlade da u Prijedlogu zakona u području temeljnih zadaća sustava za zaštitu i spašavanje ne postoje bitne poveznice Obalne straže s djelatnostima Državne uprave za zaštitu i spašavanje koje su uređene Zakonom o zaštiti i spašavanju. Razlog - traganje i spašavanje na moru su međunarodne obveze Republike preuzete potpisivanjem Međunarodne konvencije o traganju i spašavanju na moru, a koordinacija između ovih službi je unutarnja stvar Republike Hrvatske. Opovrgnuo je i Vladinu konstataciju da predloženi model Obalne straže neizbježno zahtijeva dodatno opterećenje državnog proračuna radi pozicioniranja Obalne straže u sustavu državne uprave te osposobljavanja i unaprjeđenja kadrova. Jedinstvenim ustrojem Obalne straže objedinjavaju se postojeći ljudski i materijalni resursi, tehnička sredstva, sredstva veze sada razjedinjena u pet-šest ministarstava i dvije državne uprave, upozorava Peruško. Konačno, ovim se Prijedlogom ne opterećuje državni proračun, naprotiv postiže se ušteda.

Teško je govoriti o budućnosti Obalne straže, a pritom zanemariti ulogu, odnosno razvoj naše ratne mornarice.

Nakon **Alenke Košiče Čičin-Šain (HNS)** koja je prenijela stajalište Odbora za pomorstvo, promet i veze govorio je još samo dr. sc. **Tonči Tadić** u ime **Kluba zastupnika HSP-a**. Klub će

podržati ovaj zakonski prijedlog smatrajući ga kao dobrodošlu polaznu osnovu za raspravu o tome. U želji da se konačno donese jedinstveni i cjeloviti zakon o Obalnoj straži s jedinstvenim i cjelovitim sustavom zaštite hrvatskih interesa na moru, Klub će podržati zakonski prijedlog SDP-a. Kaže kako razumije pokušaj Vlade da kroz svoju Koordinaciju na neko vrijeme zaobiđe prisutne prijepore u hrvatskoj javnosti i stručnim krugovima o tome koja je zapravo uloga Hrvatske ratne mornarice, odnosno Obalne straže ili preciznije rečeno koji je njihov međuodnos. No, u čekanju rješenja prolaze godine, a na našem moru djeluje tzv. koordinacija MUP-a, MORH-a i Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka (lučke kapetanije) koji ni izdaleka nije onoliko centraliziran sustav kakav bi trebao biti. Sadašnji sigurnosni sustav Hrvatske na moru nije odgovarajući, a karakterizira ga neracionalnost i operativna tromost pa je potrebno jasno definirati pojam Obalne straže. Teško je govoriti o budućnosti Obalne straže, a pritom zanemariti ulogu, odnosno razvoj naše ratne mornarice. Financirajući isključivo brodovlje Obalne straže možemo se dovesti u situaciju da zanemarimo potrebe razvoja Hrvatske ratne mornarice. Stoga u koncept Obalne straže treba uključiti i Hrvatsku ratnu mornaricu.

Sukladno prijedlozima radnih tijela predsjedavajući je na glasovanje dao zaključak kojim se ne prihvaća Prijedlog zakona o Obalnoj straži Republike Hrvatske koji je predložio Klub zastupnika SDP-a, zbog razloga koji su navedeni u mišljenju Vlade RH. Zastupnici su ovaj zaključak usvojili većinom glasova: 65 "za", 4 "suzdržana" i 34 "protiv".

J.Š.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O SUZBIJANJU ZLOPORABE DROGA

Zastupnici su većinom glasova prihvatili predloženi Zaključak. (Predlagatelj Zakona je Klub zastupnika HSP-a).

Velike količine droge zapljenuju se u RH zahvaljujući uspješnim akcijama hrvatskog Ministarstva unutarnjih poslova, međutim zbog formalno-pravnih razloga oduzeta droga se ne uništava.

O PRIJEDLOGU

Dugotrajno čuvanje opojne droge je veliki sigurnosni problem, te uz to nastaju nepotrebno veliki troškovi, a postoji i latentna opasnost da zbog pojedinih korumpiranih pojedinaca iz sustava borbe protiv droge, dio oduzete droge završi natrag na crnom tržištu.

Komisija o narkotičkim drogama (CND) UN-a je na zasjedanju u Beču u ožujku 2005. godine usvojila Rezoluciju koja propisuje da se zaplijenjene količine droge uništavaju. Postojeći Prijedlog zakona potrebno je izmijeniti u članku 51., tako da se oduzeta droga odnosno dijelovi biljke ili tvari od koje se može proizvesti droga uništavaju po pravomoćnosti presude ili rješenja, s tim da se opojna droga može uništiti i po proteku

roka od tri godine od dana podnošenja kaznene prijave državnom odvjetniku.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo i Odbor za rad, socijalnu politiku i zdravstvo podupiru donošenje ovog Zakona.

MIŠLJENJE VLADE

Vlada RH podržava Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o suzbijanju zloporabe opojnih droga, koju je podnio Klub zastupnika HSP-a. Člankom 51. Zakona o suzbijanju zloporabe opojnih droga propisano je, između ostaloga, da su sredstva ostvarena prodajom zaplijenjenih opojnih droga pravnoj osobi, koja ima odobrenje za izradu opojne droge, prihod državnog proračuna namijenjen za provedbu mjera za suzbijanje zloporabe opojnih droga. Predmetnim prijedlogom Zakona predlaže se, u svrhu usklađivanja hrvatske zakonske regulative s Rezolucijom UN-a o narkotičkim drogama, izmjena članka 51. Zakona o suzbijanju zloporabe opojnih droga, na način da se oduzete opojne droge, dijelovi biljke ili tvari iz članka 2. stavka 1. točke 2.

Zakona, uništavaju po pravomoćnosti presude ili rješenja. Iz navedenog proizlazi da bi provedba predloženog Zakona dovela do gubitka dijela prihoda državnog proračuna, te je Vlada RH stajališta da je ocjena sredstava potrebnih za provođenje Zakona neadekvatno i nerealno utvrđena, te nedovoljno precizirana.

RASPRAVA

U ime Kluba zastupnika HNS-a govorila je **Alemka Košiša Čičin-Šain (HNS)**. Kazala je kako Klub zastupnika HNS podržava ovaj prijedlog Zakona iz razloga što smatra da ovaj problem nije do kraja riješen postojećim Zakonom.

Ovime je zaključena rasprava.

Zastupnici su sa 102 glasa "za", 2 "suzdržana" i 1 "protiv" prihvatili Zaključak:

1. Prihvaća se Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o suzbijanju zloporabe opojnih droga, koji je predložio Klub zastupnika HSP-a.

2. Sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja uputit će se predlagatelju, radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

I. Č.

PRIJEDLOG ZAKONA O ELEMENTARNIM NEPOGODAMA

Novi model pomoći za nastale štete

Zastupnici su većinom glasova donijeli zaključak kojim se prihvaća predloženi zakonski tekst, a sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućeni su predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Zastupnicima se u ime predlagatelja, Vlade Republike Hrvatske uvodno obratio ministar financija **Ivan Šuker**

i pojasnio osnovne značajke predloženoga zakonskog akta. Iznoseći statističke podatke o veličini i strukturi sustava poticaja u odnosu na poljoprivredne kulture, pojasnio je novi način zaštite od elementarnih nepogoda. Ocijenio je da će pomoć biti učinkovitija plaćanjem polica osiguranja za one poljoprivrednike koji nisu obuhvaćeni sustavom poti-

caja. Prema predloženom modelu, država bi sudjelovala sa 40%, gradovi i općine sa 20%, dok bi 20% troškova vezanih za plaćanje police podmirivala županija. Ministarstvo će predložiti Vladi Republike Hrvatske da se osiguraju dodatna financijska sredstva za one jedinice lokalne uprave koje nemaju dovoljno financijskih sredstava, kako bi se osigu-

rala ravnopravnost za sve poljoprivrednike. Prema predloženom modelu prosječna polica osiguranja poljoprivredne proizvodnje iznosi oko 374 kune po hektaru, a sam osiguranik bi platio 20% police, ovisno o području i drugim okolnostima. Njegova godišnja polica iznosila bi 75 kuna, a pokrivena šteta isplaćivala bi se u iznosu od 8.731,00 kunu. Ovim bi modelom, zaključio je ministar financija bili osigurani svi poljoprivrednici koji nisu u sustavu poticaja. O predloženom zakonskom tekstu prethodno su se očitovala i nadležna radna tijela Hrvatskog sabora. **Odbor za zakonodavstvo** podupire donošenje predloženoga teksta, ukazujući istovremeno i na potrebu dorade pojedinih odredbi u pravnom, izričajnom i nomotehničkom smislu, posebno ukazujući na članke 33, 34. i 35. Podnijeti zakonski tekst podržan je i od strane matičnog radnog tijela, **Odbora za poljoprivredu i šumarstvo, te od strane Odbora za financije i državni proračun te Odbora za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu**. Hrvatskom saboru predloženo je donošenje zaključka kojim se prihvaća Prijedlog zakona o elementarnim nepogodama, a sva mišljenja, primjedbe i prijedlozi izneseni u raspravi upućuju se predlagatelju da ih uzme u obzir prilikom izrade Konačnog prijedloga zakona.

Nakon uvodnog izlaganja za riječ su se javili i predstavnici odbora i klubovi zastupnika. U ime Odbora za poljoprivredu i šumarstvo, govorio je zastupnik **Božidar Pankreć**, te upozorio na pojedine praznine i nepreciznosti koje je uočio u predloženom tekstu. Iznesena je dvojba zbog rješenja kojim se oduzimaju ovlasti Hrvatskom saboru, a koja postoji temeljem važećeg Zakona o zaštiti od elementarnih nepogoda, te prenošenje na Vladu Republike Hrvatske. Skrenuta je pozornost i na činjenicu da se ovim modelom štiti ekstenzivna poljoprivredna proizvodnja na malim površinama i sa niskim prinosima, a komercijalna proizvodnja ostaje izvan predloženog sustava. Većinom glasova Odbor je podržao predloženi zakonski tekst, zaključio je zastupnik Pankreć. U

ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je zastupnik **Niko Rebić** koji je ocijenio da je sazrelo krajnje vrijeme za donošenje novog Zakona o elementarnim nepogodama. Zbog velikog broja zahtjeva za nadoknadom štete, sredstva često puta nisu stizala do onih koji su bili oštećeni zbog posljedica elementarnih nepogoda. Ocijenio je da se predloženim modelom pruža pomoć onim fizičkim osobama koji nisu u sustavu državne potpore, kao i pomoć za djelomičnu sanaciju šteta od elementarnih nepogoda poput suše, a koje se inače ne mogu osigurati. Zastupnik **Mato Gavran** iznio je stavove i razmišljanja **Kluba zastupnika SDP-a**, najavljujući da ne može podržati donošenje predloženoga teksta. Upozorio je ujedno, da se ovim modelom ne rješava bit problema, niti se na kvalitetan način saniraju nastale štete do kojih dolazi uslijed elementarnih nepogoda. Predloženim se modelom nameću nove financijske obveze jedinicama lokalne samouprave, iako ih nitko pri izradi zakonskog prijedloga nije konzultirao za mišljenje. Podsjetio je na potrebu kvalitetnijeg rješavanja ovoga problema, jer visina šteta na poljoprivrednim površinama raste iz godine u godinu. Potrebno je sustavno rješavati temeljne probleme, poput većeg ulaganja u kanalsku vodnu mrežu, organizaciju protugradne obrane, bržu izgradnju akumulacije i retencije, te pošumljavanje određenih poljoprivrednih površina, zaključio je zastupnik Gavran. Ujedno smatra da bi se ovaj prijedlog trebao povući iz procedure i donijeti sveobuhvatan Zakon o elementarnim nepogodama.

Zastupnik **Dragutin Lesar** govorio je u ime **Kluba zastupnika HNS-a**. Analizirajući strukturu zaštite od elementarnih nepogoda upozorio je da bi nadoknadu zbog nastalih šteta ostvarivali samo oni koji su usjeve osigurali, a da nisu obuhvaćeni sustavom poticaja ili ako imaju kulture koje se ne mogu osigurati. U tu kategoriju spadaju kukuruz, pšenica, raž, pčele, šume, te ribe u Jadranskom moru. I on je naglasio da se ovim zakonskim prijedlogom dodatno obvezuju jedinice lokalne uprave i samouprave, a to je potpuno krivi način

da se provede postupna decentralizacija sustava. Donijet je čitav spektar zakonskih propisa kojima se nameću nove financijske obveze jedinicama lokalne uprave, a ljudi će u slučaju krahiranja ovog modela okrivljavati općinsku i gradsku vlast za svoje probleme i štete. Predložio je da se do drugog čitanja uklone uočeni nedostaci i nepreciznosti, te da se razgovara i s poljoprivrednicima koji su uložili velika sredstva u sjeme i zaštitna sredstva, a naknada od osiguranja bila je neznatna. Nakon razgovora s tim ljudima, predlagatelj bi trebao prionuti izradi novoga teksta za drugo čitanje, zaključio je zastupnik Lesar.

Za riječ se ponovno javio ministar Šuker pojašnjavajući određene segmente u predloženom tekstu, upozoravajući ujedno i na potrebu usklađivanja zakonodavstva sa sustavom potpora koji se primjenjuje u zemljama EU. Objasnio je iskustva osiguravanja poljoprivrednih površina na području Velike Gorice, te ujedno podsjetio da jedinice lokalne uprave dobivaju značajna financijska sredstva prodajom i iznajmljivanjem poljoprivrednog zemljišta. Tako su, primjerice, jedinice lokalne samouprave 2004. godine realizirale prihod od 50 milijuna kuna samo od zakupa poljoprivrednog zemljišta. U ime **Kluba zastupnika HSS-a** govorio je zastupnik **Božidar Pankreć**. Upozorio je da predloženi zakonski tekst isključuje mogućnost pomoći za sve one osobe koje primaju bilo kakve subvencije. Predloženi model ima brojne slabosti, jer nisu sve jedinice lokalne uprave i samouprave podjednako financijski situirane, pa se zakon neće moći u potpunosti realizirati. Spomenuo je ujedno da postoji i dio poljoprivrednika koji se ovom djelatnošću bavi kao hobbijem jer ne žive od obrade zemlje. Zbog svih navedenih propusta trebalo bi do drugog čitanja razriješiti sve primjedbe, pa Klub zastupnika HSS-a ne podržava ovaj zakon, zaključio je zastupnik Pankreć. Zastupnica mr.sc. **Zdenka Čuhnil** govorila je u ime **Kluba zastupnika nacionalnih manjina**. I ona je mišljenja da se ovim prijedlogom štite samo prava poljoprivrednika-hobista koji imaju male par-

cele i nemaju uvjete za sustav poticaja. Trebalo bi objediniti sufinanciranje osiguranja šteta od svih elementarnih nepogoda i na svim površinama. Podržala je predloženi tekst, uz napomenu da bi se do drugog čitanja trebale ukloniti sve uočene manjkavosti i propusti unutar podnietog zakonskog teksta. U raspravi su još sudjelovale zastupnice **Dragica Zgrebec (SDP)** i **Biserka Perman (SDP)**, a završni osvrt iznio je i ministar

Šuker. Napominjući da će Vlada razmotriti sve iznijete primjedbe i prijedloge, upozorio je ujedno da europsko zakonodavstvo ne priznaje sustav potpora ovakvim općim zakonima. Ove mjere reguliraju se unutar akta "lex specialis", odnosno Zakonom o potporama u poljoprivredi i šumarstvu. Ocijenio je ujedno da će se pojedine nedoumice razriješiti tijekom drugog zakonskog čitanja. Predsjedavajući je nakon toga zaključio

sjednicu, a u nastavku rada Sabora pristupilo se i glasovanju.

Većinom glasova: 76 "za", 1 "suzdržanim", 15 "protiv" zastupnici su donijeli zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o elementarnim nepogodama. Sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućeni su predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

V.Ž.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVLAŠTENJU

Izgradnja u skladu s planom

Nakon rasprave Hrvatski je sabor 30. lipnja 2006. donio ovaj Zakon predlagatelja Vlade RH. Ovime se Zakon usuglašava s Ustavom i propisima o prostornom planiranju, uvodi se objektivni petogodišnji rok za poništenje rješenja o izvlaštenju te revizija i slučajevi retroaktivne primjene.

O predloženom zakonskom prijedlogu, a podržali su ga **Odbor za Ustav, Poslovník i politički sustav, Odbor za zakonodavstvo i Odbor za pravosuđe**, na sjednici Hrvatskog sabora govorila je državna tajnica Ministarstva pravosuđa **Snežana Bagić**.

Pero Kovačević (HSP) predložio je u ime **Kluba zastupnika HSP-a** da predlagatelj povuče ovaj zakonski prijedlog. Neće ga podržati jer je HSP-u u prvom redu šticeenje interesa hrvatskih građana, nacionalnih interesa, a ne podilaziti stranim lobijima i tajkunima i jer se njime stvara prostor za legalizaciju lopovluka. Ovdje vidimo kako pravo vlasništva nije neotuđivo nego se to u sklopu izvlaštenja može učiniti pod krinkom javnog interesa da je tako utvrđeno prostornim planom. Pitao je što se sada poručuje ogromnom broju hrvatskih građana koji pokušavaju vratiti u svoje vlasništ-

tvo ono što je nezakonito ekspropriirano, izvlašteno, i kojima se sve obećavalo. Koga treba štiti Hrvatski sabor, da li hrvatske građane ili tajkune (primjeri izvlaštenja u Gradu Zagrebu).

Ingrid Antičević-Marinović (SDP) izvijestila je da **Klub zastupnika SDP-a** neće podržati ovaj zakonski prijedlog jer čitav niz primjedbi iznesenih na Prijedlog zakona nije uvršten te da je predlagatelj ustrajao u beskompromisnoj zaštiti krupnih, moćnih, a na štetu građana. Nije primaran interes RH, a to je interes svih njenih građana, već pošto poto uzeti od građanina i staviti u službu prodaje.

Ljubica Lalić (HSS) javila se u ime **Kluba zastupnika HSS-a** koji ne može prihvatiti predložene izmjene i dopune. Začuduje da nisu prihvaćene primjedbe iz prvog čitanja i mišljenje struke i tako smo dobili zakonski prijedlog kojim se kroz institut izvlaštenja dopušta iznimna intervencija države u vlasnička ovlaštenja, a vlasništvo je nepovredivo i jedno od temeljnih ustavnih kategorija, podsjetila je zastupnica. Klub zastupnika HSS-a posebno zabrinjava retroaktivno djelovanje pojedinih odredbi. Govoreći o predviđenim iznimkama rekla da je to

legalizacija zloporabe izvlaštenja (primjerice, korisnik izvlaštenja za gradnju dječjeg vrtića tu izvlaštenu nekretninu proda nekom trgovačkom lancu koji izgradi tu trgovački centar).

Nikola Vuljanić (HNS) predložio je u ime **Kluba zastupnika HNS-a** da predlagatelj povuče Zakon iz procedure jer da njegova temeljna nakana nije ozbiljna, iako ima i prihvatljivih elemenata. On je u korist onih koji o tuđem odlučuju, rekao je navodeći da se događa izvlaštenje povodom detaljnog plana (primjerice za gradski vrt itd.) koji se ne realizira a onaj koji je uzeo zemljište ima ga pravo prodati po znatno skupljoj cijeni.

Kruno Peronja (HDZ) govorio je u ime **Kluba zastupnika HDZ-a** i naglasio da je ovaj zakon vrlo kratak, nomotehnički precizan i da korespondira s ostalim pravosudnim sustavom. Naglasio je da prema predloženim rješenjima izgradnja objekta (na izvlaštenoj nekretnini) treba biti u skladu s detaljnim planom uređenja odnosno da se namjena ističe pravomoćnom lokacijskom dozvolom te da je potreban parcelacijski elaborat. Nešto drugo od toga može se sagraditi ako općinsko, gradsko vijeće u skladu sa županijskim prostornim planom i pret-

hodno dobivenom suglasnošću od Ministarstva taj prostor prenamijeni (tu opet odlučuju građani dotične općine da neće, primjerice biti dječji vrtić nego trgovački centar), rekao je, među ostalim govoreći i o predviđenom objektivnom roku.

Usljedila je pojedinačna rasprava u kojoj su sudjelovali **Josip Leko (SDP)** i mr.sc. **Alenka Košiša Čičin-Šain (HNS)**.

U zaključnom osvrtu državna tajnica Ministarstva pravosuđa **Snježana Bagić** podsjetila je da se izvlaštenje radi uvijek kod izvođenja radova i izgradnje objekata u interesu RH i kada se ocijeni da će se time postići veća javna i opća korist.

Podsjetimo, na ovaj zakonski prijedlog amandmane su podnijeli Klub zastupnika HSP-a (da rok od pet godi-

na bude od dana stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna) i mr.sc. **Alenka Košiša Čičin-Šain (HNS)** (da se na sve postupke koji se provede sukladno ovom zakonu primjenjuje Zakon o općem upravnom postupku, osim gdje je izrijekom propisana primjena Zakona o parničkom postupku), no nisu prihvaćeni.

D.K.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PODRUČJIMA ŽUPANIJA, GRADOVA I OPĆINA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Utvrditi kriterije za područne promjene

Na 21. sjednici Hrvatski sabor je - hitnim postupkom i uz određene amandmanske korekcije, donio novi Zakon kojim je revidiran područni ustroj Republike Hrvatske. Naime, na inicijativu građana osnovano je nekoliko novih općina (Lopar, Vrsi, Tribunj, Štitari, Funtana i Tar-Vabriga), općine Sveta Nedjelja i Otok dobile su status grada, promijenjeni su nazivi pojedinih naselja te izvršene još neke područne promjene.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupro je donošenje ovog zakona, uz amandmanske zahtjeve za pravno-tehničko dotjerivanje članaka 32, 35, 37. i 38.

Odbor za Ustav, Poslovník i politički sustav podržao ga je bez rasprave, dok se na sjednici matičnog **Odbora za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu** povela kraća rasprava. Konstatirano je, među ostalim, da predlagatelj nije naveo kriterije temeljem kojih je predloženo osnivanje novih općina, te preustroj nekih općina u gradove, kao ni izvore financiranja njihove

vih obveza. Prema mišljenju dijela članova tog radnog tijela nije prihvatljivo da se osnivaju nove jedinice lokalne samouprave čiji financijski potencijal, kao ni mogućnosti "razbijenih" općina, nisu dovoljni za izvršavanje Zakonom utvrđenih zadaća. Među ostalim, izraženo je mišljenje da bi izbore za članove predstavničkih tijela novoustrojnih lokalnih jedinica trebalo provesti u redovnom roku, te primjedba da Konačnim prijedlogom zakona nisu obuhvaćene sve inicijative građana za teritorijalne promjene koje su podnesene u skladu s postojećim Zakonom.

RASPRAVA

Nakon uvodnog obrazloženja predstavnika Vlade, **Antuna Palarića**, državnog tajnika Središnjeg državnog ureda za upravu, riječ su dobili izvjestitelji nadležnih radnih tijela.

Iako je generalno protiv teritorijalnog prekrajanja županija, općina i gradova (uskoro ćemo ih morati okrupnjavati da bismo zadovoljili europske kriterije), **HSU** će poduprijeti one prijedloge koji odražavaju volju građana

i poštuju proceduru, izjavio je predsjednik njihova Kluba **Silvano Hrelja**. Primjerice, glasovat ćemo za osnivanje novih općina Tar-Vabriga i Funtana, ali ne možemo se složiti s prijedlogom za formiranje općine Trviž, i to iz više razloga. U prvom redu riječ je o inicijativi koja datira još iz 2000. godine (trebalo bi uvesti rok zastare za obnavljanje takvih inicijativa). Osim toga, ne radi se samo o izdvajanju nove općine iz Grada Pazina, nego i o zahtjevu da se naselje Bazgalji, koje pripada općini Gračišće, "ubaci" u taj Grad. U slučaju prihvaćanja ovih amandmana imali bismo trostruke izbore, napominje Hrelja (od dvaju subjekata koji su u teškoj situaciji dobili bismo tri, još slabija). Ne treba zaboraviti ni na činjenicu da je općina Gračišće dosad puno investirala u naselje Bazgalji, gdje živi petina njenog stanovništva (npr. u gradnju infrastrukture za razvoj poduzetničkih zona i dr.). Kada bi se i formirala općina Trviž, bilo bi logično - kaže - da u njen sastav uđu i naselja Kašćerga, Zamask i Zamaski Dol, kojima bi nova općina "presijekla" jedini put do grada Pazina.

Po mišljenju njegovih stranačkih kolega nije prihvatljivo ni dijeljenje otočke zajednice Raba na dva dijela, po uzoru na otok Pag (to nije dobar primjer).

Na djelu je politički inženjering

Govoreći u ime **Kluba zastupnika IDS-a, Damir Kajin** je izjavio da ne bi imao ništa protiv ovog zakonskog prijedloga, kada bi se izbori za predstavnička tijela novih općina održavali u redovnom roku. To bi bio pošten pristup, a sve drugo je na tragu političkog inženjeringa. Najbolji pokazatelj da predlagatelj ne polazi od interesa malih ljudi, već sprovodi u djelo političku volju, je odbijanje inicijative za osnivanje nove općine Kukuljanovo, koju je potpisalo tisuću mještana. Naime, HDZ je nedavno dobio izbore u Bakru i kada bi se Kukuljanovo izdvojilo iz tog grada, ostali bi bez polovine sredstava, tvrdi zastupnik.

Većina građana Istre, pa i Hrvatske zasigurno se protivi daljnjem povećanju ionako prevelikog broja lokalnih jedinica (549), barem dok se ne promijeni način njihova financiranja, napominje dalje. To se posebice odnosi na slučajeve kada se tim prekrajanjima razaraju postojeće općine i gradovi (najbolji primjer za to je Grad Pazin), pa i sustav županija koji još uvijek egzistira, unatoč skromnim proračunima (od 60-tak do maksimalno 250 mln. kuna). Zašto ne bismo proveli referendum u onim općinama i gradovima iz kojih se trebaju "otcijepiti" neka naselja - pita zastupnik. Umjesto da je vlasti dijele, stvarajući na ovako suptilan način razlike u razvijenosti između pojedinih krajeva, Hrvatsku treba decentralizirati. Posljedice ovog zakona su dalekosežne, a u nekim slučajevima mogu rezultirati i dezavuiranjem izborne volje građana iz 2005. godine, upozorava Kajin.

Nedorečena rješenja omogućit će manipulacije

Klub zastupnika SDP-a također stoji na stanovištu da treba poštovati volju građana koji se na temelju Ustava i zakona žele organizirati u vlastitu

jedinicu lokalne samouprave (tamo gdje to ima smisla poduprijet ćemo takve inicijative), rekao je njihov glasnogovornik **Zdenko Antešić**. Međutim, smatramo da je ponudeni Zakon nedorečen, nekonzistentan i zanatski traljav. To ostavlja mogućnosti manipulacije, tako da svaka politička nomenklatura može prekrahati gradove i općine po svojoj želji, ovisno o tome kako stoji sa svojim vezama u Vladi. Esdepeovci zamjeraju Vladi da predlaže osnivanje novih općina koje nemaju ni materijalne ni kadrovske mogućnosti za ispunjavanje svojih ustavnih obveza, pristupajući tome selektivno (ne poštuje iste kriterije za sve inicijative), dok se istodobno u svojim programskim dokumentima zalaže za stvarnu decentralizaciju i protivi neracionalnom povećanju broja lokalnih jedinica. Osim toga, u pojedinim slučajevima se predviđa osnivanje općine isključivo za jedno naselje, što je u suprotnosti sa Zakonom o lokalnoj i područnoj samoupravi.

Predlagatelj govori volontaristički o mogućnostima osnivanja novih općina, umjesto da precizira način izjašnjavanja građana (tajno, javno ili referendum) te propiše krajnji rok za stavljanje inicijative u postupak (ne smije se ostaviti prostor za manipulacije). Nedopustivo je i to da uopće nije predviđeno pribavljanje mišljenja predstavničkog tijela lokalne jedinice iz koje se izdvaja dio teritorija. Minimum političkog poštenja bi bio da se ovaj Zakon počne primjenjivati na dan održavanja narednih redovnih izbora, ili da se izbori provedu i na ostatku područja od kojeg se "amputira" neko naselje, kaže Antešić (u protivnom, na tom dijelu vlast neće imati nikakav politički legitimitet).

Uvažavati regionalne različitosti

Mi u **HNS-u** podupiremo inicijative građana za teritorijalne promjene, ali smatramo da za to moraju postojati i nekakvi preduvjeti (ne može biti kriterij međustranački dogovor), izjavio je **Antun Kapraljević**. Daljnje usitnjavanje općina, bez financijske decentraliza-

cije i bez Fonda izravnjanja nema nikakvog smisla, kaže zastupnik. Uostalom, za državu sa svega 4,5 mln. stanovnika već imamo previše lokalnih jedinica (usvoji li se ovaj zakon, njihov će se broj popeti na 560), što automatski znači i toliko fikusa, automobila, tajnica, itd. Nećemo valjda svakom selu ili zaseoku dozvoliti da postane općina, radi udovoljavanja "seoskim bajama" koji bi željeli postati općinskim načelnicima, pogotovo ako imaju "link" prema Vladi. Naš cilj ovdje nije da igramo političke igre, već da napravimo sustav koji će moći kvalitetno funkcionirati, a osnovni preduvjet za to je uvažavanje regionalnih različitosti.

Iz navedenih razloga haenesovci neće podržati ovaj zakonski prijedlog, jer ne opravdavaju politički inženjering, kaže Kapraljević. Najavio je da ni sam neće glasovati zanj, čak ni u slučaju da njegov amandman o Donjoj Motičini dobi je "zeleno svjetlo".

Prerijevši podršku **Kluba zastupnika HDZ-a, Lino Červar** je napomenuo da jedinice lokalne samouprave žele samostalno raspolagati sredstvima i, uz korištenje potencijala domicilnog stanovništva, rješavati pitanja od životne važnosti za lokalnu zajednicu. Budući da, prema prošlogodišnjim podacima Ministarstva financija, većina postojećih općina i gradova posluje pozitivno, ne stoje tvrdnje da neke od njih nemaju financijsko uporište. Stvaranje malih općina jedan je od najboljih poteza u smislu regionalizacije, tvrdi zastupnik (u protivnom će se opet javiti monocentriizam velikih općina). Uostalom, svega 5,5 posto lokalnih jedinica u Hrvatskoj ima manje od tisuću stanovnika, dok ih je u drugim zemljama znatno više (npr. u Mađarskoj 55 posto, u Slovačkoj 68 posto, u Češkoj 80 posto, itd.).

Važnija od broja općina je njihova organizacija

Klub zastupnika HSS-a će podržati sve inicijative građana koje su zasnovane na valjanoj pravnoj podlozi i u skladu s procedurom, te dosadašnjom praksom, rekao je **Ante Markov**. Po

našem mišljenju nije najvažnije koliko će Hrvatska imati općina i gradova, nego kako će oni biti organizirani. To se u prvom redu odnosi na sustav upravljanja. Naime, postavlja se pitanje trebamo li imati toliko profesionalaca ili se neke funkcije mogu obnašati volonterski. Dakako, sve općine ne mogu biti bogate, ali zato država treba osigurati strukturalne potpore pojedinim područjima (tamošnji građani imaju ista prava kao i oni u drugim sredinama). Da bi se spriječilo nekontrolirano bujanje općina, politika i civilno društvo moraju utvrditi koji je model za Hrvatsku najbolji. Neosporno je, naime, da se u novoosnovanim općinama, pa i u onoj najmanjoj i najsiromašnijoj, primjećuje napredak (npr. ubrzana izgradnja infrastrukture). Stoga u interesu građana treba poduprijeti osnivanje 7 novopredloženih općina, dok bi prijedloge za formiranje općina Vinodol i Trviž Vlada trebala povući, jer je nastala proceduralna greška.

Već petnaest godina prevladava monotipski princip ustroja lokalne samouprave i nikako da napravimo neke distinkcije između manjih gradova i općina i onih srednje veličine, primijetio je **Zlatko Kramarić**, glasnogovornik **Kluba zastupnika HSLS-a**. Nitko se ovdje ne pita koje su političke implikacije osnivanja novih općina, niti je napravljena ikakva simulacija o tome koliko vrijedi građanin u pojedinim našim općinama (zacijelo bi pokazala da porezni obveznici ne mogu snositi ovu inflaciju općina i gradova). Nema sumnje da nam je lokalna i područna samouprava preskupa i da je vrlo često isključivo u funkciji da zadovolji određene političke elite ("pravo je čudo da republika Peščenica već nije tražila status grada"). Prijeko je potrebno, stoga, napraviti temeljitu analizu ustroja i funkcioniranja lokalne samouprave te utvrditi što bi sve trebala pokriti decentralizacija. Bojim se da se opet radi napamet i da ima previše loše političke volje, ali s tom praksom treba prekinuti, zaključio je na kraju.

Nakon izlaganja predstavnika klubova zastupnika uslijedila je pojedinačna rasprava u kojoj su sudjelovali:

Ruža Lelić (HDZ), Biserka Perman (SDP), Zdenko Antešić (SDP), Tomislav Čuljak (HDZ), Anton Peruško (SDP), Dragutin Lesar (HNS), Niko Rebić (HDZ), Krunoslav Markovinić (HDZ), Valter Poropat (IDS), Jagoda Martić (SDP), dr.sc. Miljenko Dorić (HNS), mr.sc. Marin Jurjević (SDP), dr.sc. Slaven Letica (nezavisni) i Mato Gavran (SDP).

IZJAŠNJAVANJE

Zastupnici su najprije glasovali o prijedlogu **Kluba zastupnika IDS-a**, da se ovaj Zakon uputi u drugo čitanje. Budući da nije dobio "zeleno svjetlo", uslijedilo je izjašnjavanje o podnesenim amandmanima (.). U nastavku ukratko o sudbini svakoga od njih.

Nije prihvaćen prijedlog **Željka Ledinskog (HSS)**, da se naselje "Opatija Gornja" (Zagrebačka županija), s pripadajućim zaseocima, iz općine Pokupske "premjesti" u općinu Kravarsko, uz argumentaciju da nije riječ o samostalnom naselju. Istu sudbinu doživjela je i inicijativa za formiranje nove općine Kukuljanovo u Primorsko-goranskoj županiji, s pripadajućim naseljima Kukuljanovo, Plosna i Ponikve, koju je potpisalo više od 50 posto mještana (amandman **Biserke Perman**). Predstavnik Vlade je napomenuo da bi izdvajanjem navedenih naselja iz Grada Bakra došlo u pitanje ekonomsko funkcioniranje tog Grada, te da se toj promjeni protive i Županijska skupština i Grad Bakar.

Vlada je uvažila amandmansku sugestiju **Božidara Pankrećića (HSS)**, da se ne ide na osnivanje nove općine Vinodol u Primorsko-goranskoj županiji. To znači da naselja Drivenik, Grižane -Belgrad i Tribalj i dalje ostaju u sastavu Vinodolske općine (uz naselje Bribir).

Uvaženi su amandmani **Zdravka Sočkovića (HDZ) i Mate Gavrana (SDP)** koji su bili protiv odcjepljenja naselja Podvinje iz Grada Slavenskog Broda i osnivanja istoimene općine. Međutim, amandman **Ingrid Antičević-Marinović** za osnivanje nove općine Zaton, u Zadarskoj županiji, nije dobio "zeleno svjetlo", uz obrazloženje predlagatelja

da bi buduća općina imala premalo stanovnika (svega 527).

Ništa bolje sreće nije bio ni **Antun Kapraljević**, koji je predlagao da se naselje Seona izdvoji iz općine Donja Motičina i pripoji Gradu Našice. Nakon obrazloženja gospodina Palarića da bi se time ugrozilo funkcioniranje spomenute općine, zastupnik je povukao svoje amandmane.

Prihvaćen je prijedlog **Kluba zastupnika HSS-a**, za promjenu naziva općine "Murter" (Šibensko-kninska županija) u "Murter-Kornati", kao i zahtjev **Furija Radina** da nazivi gradova, općina i naselja na području Istarske županije, gdje je Statutom propisana ravnopravna službena uporaba jezika i pisma talijanske nacionalne manjine (sukladno Zakonu i međunarodnim ugovorima) budu ispisani na hrvatskom i talijanskom jeziku.

Zeleno svjetlo dobili su i amandmani grupe zastupnika (**Anton Peruško; SDP, Silvano Hrelja; HSU, te Dorotea Pešić-Bukovac, Valter Poropat, Damir Kajin i Valter Drandić; IDS**) koji su se usprotivili izdvajanju naselja Bazgalji iz područja Općine Gračišća i pripajanje Gradu Pazinu, kao i formiranju nove općine Trviž (izdvajanjem naselja Trviž i Brajkovići iz područja Grada Pazina). Odbijanje prijedloga **Antona Peruške (SDP)** da se popis naselja u sastavu općine Medulin dopuni još trima - Pješćana uvala, Vinkuran i Vintijan, predstavnik Vlade je argumentirao napomenom da, prema njihovim informacijama, to nisu samostalna naselja.

Dragutin Lesar (HNS) nije se uspio izboriti za to da se ozakoni obveza da se o promjeni granica lokalnih jedinica, područnim promjenama ili o osnivanju novih, građani izjašnjavaju na referendumu. Vlada je, naime, odbila njegove amandmane na članke 26. i 31. Konačnog prijedloga zakona, uz obrazloženje da je područni ustroj državno pitanje o kojem odlučuje Hrvatski sabor. Nije uvažila ni njegove amandmanske zahtjeve da se utvrdi rok (90 dana) u kojem Povjerenstvo Vlade RH mora odlučiti o granicama, ne uspiju li lokalne jedinice to pitanje riješiti sporazumno. Zalagao

se i za produženje roka u kojem se može izjaviti prigovor Vladi protiv Odluke Povjerenstva, ali bezuspješno.

Odbijen je i prijedlog **Damira Kajina (IDS)**, da se Vladi obveže da izbore za članove predstavničkih tijela novoustrojenih općina raspiše u redovnom roku, kad se budu održavali izbo-

ri i za ostale lokalne jedinice. Budući da se većina zastupnika priklonila prijedlogu Vlade, zadržana je formulacija da će se izbori provesti u roku od 120 dana od stupanja na snagu ovog Zakona. Njegovim sastavnim dijelom postali su i amandani **Odbora za zakonodavstvo**.

Ishod rasprave - predloženi Zakon donesen je u ponudenom tekstu, korigiranom prihvaćenim amandmanima, i to većinom glasova svih zastupnika (94 glasa "za", 9 "protiv" i 18 "suzdržanih").

M.Ko.

PRIJEDLOG SMJERNICA ZA PRIMJENU UGOVORNIH OBLIKA JAVNO-PRIVATNOG PARTNERSTVA (JPP)

Pravila igre za javno-privatno partnerstvo

Na 21. sjednici Hrvatski sabor je, na prijedlog Vlade RH, usvojio Smjernice za primjenu ugovornih oblika javno-privatnog partnerstva (JPP). To je bila i sugestija matičnog Odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu.

Riječ je o dokumentu koji definira "pravila igre" za suradnju javnog i privatnog sektora u realizaciji infrastrukturnih i drugih društvenih projekata. Prema tvrdnji predlagatelja, primjena tog modela trebala bi ubrzati i pojeftiniti gradnju i rekonstrukciju javnih objekata u školstvu, zdravstvu i dr., osigurati efikasnije upravljanje te sniziti troškove održavanja tih sustava.

O PRIJEDLOGU

Predstavljajući zastupnicima model JPP-a, premijer Sanader je napomenuo da se ovakav način financiranja javnih investicija u Europi primjenjuje već petnaestak, pa i 20 godina. S obzirom na proračunska ograničenja s kojima se suočavaju naša država i lokalna samouprava, i Hrvatska mora krenuti tim putem, kako bi se ubrzala izgradnja infrastrukturnih i drugih društvenih projekata (za to postoji politič-

ka volja, a dobivena je i suglasnost svih župana i gradonačelnika). Kada bismo nedostajuce školske i bolničke objekte, domove umirovljenika, športske terene i dr. gradili proračunskim sredstvima to bi trajalo najmanje 25 godina, a uključivanjem sredstava privatnih poduzetnika sve se može ubrzati za 4 do 5 puta, tvrdi Sanader. Naime, osnovni je cilj ovog modela ugovaranje i izvođenje većeg broja projekata u vrlo kratkom vremenu, podjela rizika između privatnih poduzetnika i javne vlasti, radi racionalnog korištenja sredstava poreznih obveznika, iskorištavanje veće učinkovitosti privatnih poduzetnika, itd. Procjenjuje se - a to pokazuju i iskustva drugih zemalja - da se na taj način mogu postići uštede u gradnji i kasnijem upravljanju objektima od oko 17 do 20 posto. Stoga postoji veliki interes lokalnih jedinica da se krene u taj projekt.

U početku je, kaže, bilo nekih dilema oko mogućnosti njihova zaduživanja, no dogovoreno je da limit može biti 35 posto od prihoda ostvarenih u prethodnoj godini.

U nastavku je pojasnio da pravni okvir JPP projekata može biti različit, ali da se ove Smjernice odnose isključivo na ugovorne oblike tog partnerstva.

Budući da u mnogim europskim zemljama ne postoji poseban zakon o ovoj materiji, nismo željeli eksperimentirati, već smo se odlučili za izradu smjernica za primjenu ugovornih oblika JPP (u konzultaciji s Europskom komisijom). Njima su uređena načela kojima moraju udovoljiti projekti JPP-a, kao i postupci suradnje javnog i privatnog partnera, pravila osnivanja i provedbe JPP-a koja će smanjiti rizik javnog proračuna, te ovlaštenja tijela javne vlasti da sklapaju ugovore u pravnim okvirima JPP-a.

Propisano je da se privatni partner odabire putem javnog natječaja, a definirani su i svi elementi koje mora sadržavati ugovor o javno-privatnom partnerstvu (u slučaju osobito složenih govora koristit će se natjecateljski dijalog, sukladno smjernicama EU). Predviđeno je da tijekom ugovornog razdoblja javni partner plaća operativni najam za građevinu izgrađenu po ovom modelu, uključujući i usluge koje daje privatni partner, odnosno investitor (on ujedno održava objekt i upravlja njime). Krajem tog razdoblja objekt bi, prema ugovoru, trebao prijeći u vlasništvo javnog partnera, i to bez naknade.

Prema predloženom, registar JPP ugovora vodio bi poseban Odjel u okviru Agencije za promicanje ulaganja i izvoza, koji bi ujedno kontrolirao natječajnu i ugovornu dokumentaciju, radio na unapređenju zakonodavnog okvira za JPP projekte, itd. Ako se javno-privatno partnerstvo zahukta, taj bi Odjel mogao prerasti u samostalnu JPP Agenciju, najavljuje Sanader.

RASPRAVA

Proračun ne snosi nikakav rizik

Zvonimir Mršić je najavio da će **Klub zastupnika SDP-a** podržati donošenje ovih smjernica, pogotovo stoga što se takvi projekti u Hrvatskoj već provode (riječ je uglavnom o oporbenim projektima na razini lokalne samouprave). Nema sumnje - kaže - da ni država ni lokalna samouprava nemaju dovoljno sredstava za zadovoljavanje javnih potreba o kojima je riječ na dulje razdoblje. Samo za izgradnju nedostajućih kapaciteta u školstvu, što je uvijek za prelazak na jednosmjensku nastavu, trebalo bi investirati oko 6,5 mlrd. kuna (to je nemoguće izvesti po dosadašnjem modelu).

Prema Smjernicama javni partner ne mora imati na svom računu novac za izgradnju škole, budući da investira privatni partner. Država ili lokalna jedinica samo moraju dokazati da će u trenutku završetka i predaje objekta na uporabu imati novac za plaćanje zakupnine. To znači da proračun ne snosi nikakav rizik izgradnje (plaća se stvarno isporučena usluga). Osim toga, sklapanjem ugovora o JPP-u ugovara se i standard održavanja. Privatni partner snosi i rizik raspoloživosti objekta (dužan je hitno otkloniti kvarove), dok se rizik potražnje može dijeliti između privatnog i javnog partnera.

Nema sumnje da ovaj model u potpunosti štiti novac poreznih obveznika, konstatira zastupnik. Međutim, država nema nikakvih ograničenja kod sklapanja ugovora o JPP-u, dok lokal-

na i područna samouprava te poduzeća i ustanove u njihovu vlasništvu imaju ograničenje od 35 posto proračuna iz prethodne godine, umanjenog za kapitalne prihode.

To je za gradove posve dostatno, ali će županije koje imaju daleko skromnije proračune, a osnivači su velikog broja škola, bolnica i domova umirovljenika, imati problema. Stoga je apelirao na Vladu da svojim amandmanom korigira Zakon o izvršavanju državnog proračuna, koji u potpunosti derogira ove smjernice. To se odnosi na definiciju osnovice za obračun spomenutih 35 posto, ali i na uvođenje instituta suglasnosti Ministarstva financija na zaduženje (u smjernicama stoji da će kontrolni mehanizam obavljati Vladina Agencija).

Što prije u primjenu

Predstavnik **Kluba zastupnika HDZ-a**, dr.sc. **Andrija Hebrang**, čestitao je Vladi na hrabrosti, jer je ponudila dokument na temelju kojeg se lokalna iskustva mogu prenijeti i u mega projekte na državnoj razini. S obzirom na to da je upravo objavila deficit proračuna od 3,0 posto i time značajno podigla ekonomski i kreditni rejting države, ovo je pravi trenutak - kaže - da se krene u poziv svjetskom kapitalu da investira u Hrvatsku. Budući da u svijetu postoji bezbroj oblika javno privatnog partnerstva ove smjernice su dobrodošle, jer su to svele na mjeru koju hrvatska država može podnijeti.

U nastavku je podsjetio na činjenicu da u smjernicama EU izričito stoji da ne treba donositi poseban zakon o JPP-u, već da sve zemlje mogu ući u takav odnos na temelju postojećih propisa koji reguliraju javne ugovore (npr. Zakon o obveznim odnosima) i koncesije. Mi imamo dobra iskustva na lokalnoj razini, a i projekt "Sunčanog Hvara" na državnoj razini svjedoči o tome da se JPP može uspješno primijeniti i u privatizaciji, tvrdi zastupnik. Po njegovu mišljenju kod nas ne postoji rizik da se na taj način uđe u megalomanske planove, jer je to riješeno sustavom nadzora Ministarstva financija nad državnim pro-

računom. U ugovore JPP-a inače mora biti uključena i procjena rizika. Naime, oni se sklapaju na duže razdoblje (i to 35 godina) pa je moguće da objekt koji se gradi u međuvremenu postane nepotreban i sl. Svaki ugovor valja posebno razraditi i sa socijalnim partnerima jer će to jamčiti sigurnost provođenja. U svakom slučaju, u implementaciju ovog projekta treba krenuti što prije (eventualne dileme mogu se rješavati u hodu), jer u Hrvatskoj od njega očekujemo jako puno. U prvom redu gradnju velikog broja školskih i bolničkih objekata (npr. nove bolnice u Rijeci i u Blatu u Zagrebu, te dovršetak bolnice u Puli), domova za stare i nemoćne, a postoji i mogućnost gradnje muzeja, kazališta, itd.

JPP nije čarobna formula

Nema skupljeg načina gradnje od ovog modela, primijetio je **Damir Kajin**, glasnogovornik **Kluba zastupnika IDS-a** (najbolji primjer za to je koncesija za tunel kroz Učku, što je u 9 godina poskupjelo cijenu usluge za 300 posto). Osim toga, proračun Županije Istarske je presiromašan da bi se opća bolnica u Puli mogla graditi na taj način. Rebalansom proračuna Vlada je Županiji smanjila sredstva za tu investiciju (za 7 mln. kuna), a KBC-u u Rijeci "skinula" gotovo 10 mln. kuna. Stoga se nameće zaključak da stranka na vlasti proračunska sredstva usmjerava onim sredinama u kojima su njihovi dobili izbore.

Što se, pak, tiče samog Zakona, od njega će biti malo vajde, tvrdi zastupnik. Javno-privatno partnerstvo nije nikakva čarobna formula, već samo oblik novog zaduživanja, s tim da se taj dug ne iskazuje kroz deficit središnje države, napominje zastupnik. Naime, država tjera lokalnu samoupravu da se dodatno zadužuje, omogućujući joj posredan kreditni aranžman, tako da općinski načelnici i gradonačelnici spiskaju sve novce za narednih dva ili tri mandata. Vlada pristaje na ovaj model zato jer je preuzela obvezu smanjenja proračunskog deficita, tvrdi Kajin. Istina, lokalne jedinice više neće morati moljakti ministra financija za određene kredite.

Zbog toga ove Smjernice treba podržati, ali svakako treba razmišljati o promjeni novog Zakona o financiranju lokalne samouprave, kako bi se povećali lokalni proračuni.

”Sunčani Hvar” nije model javno privatnog partnerstva, već privatizacija kroz dokapitalizaciju, primijetio je Tadić. A najbizarnije je to da je ugovor dioničara tajna, čak i za zastupnike (njime se ne definira zaštita javnih interesa nego privatnog partnera) iza Hebranga

Promijeniti Zakon o javnoj nabavi

Po ocjeni **Dorotee Pešić-Bukovac**, također predstavnice **Kluba zastupnika IDS-a**, predložena rješenja su samo nadomjestak za decentralizaciju Hrvatske, jer se opet sve svaljuje na leđa jedinica lokalne samouprave. Stječe se dojam, - kaže - da Vlada baš i ne zna previše o javnom privatnom partnerstvu, ali ipak valja odati priznanje Rijeci, Koprivnici i Varaždinskoj županiji koje su pokrenule tu inicijativu. Spomenimo i njenu napomenu da bi trebalo promijeniti mnoge zakone, koji nisu u suglasnosti s postulatima JPP-a, a ponajprije Zakon o javnoj nabavi. Ideesovci inzistiraju i na tome da se osnuje posebna Agencija za JPP koja bi djelovala samostalno, i prije svega imala naglasak na znanju i iskustvu, a ne nužno na političkoj podobnosti. Mišljenja su da bi ovaj model trebalo koristiti ne samo za financiranje investicija u školstvu i zdravstvu, nego i za gradnju sportskih i kulturnih objekata, komunalne infrastrukture, stanogradnju, itd.

Potrebna veća fiskalna decentralizacija

Pri javnom predstavljanju ovog modela ne treba zaboraviti na to da on omogućuje i izgradnju gospodarskih kapaciteta, odnosno industrijskih zona i tehnoloških parkova, napominje dr.sc. **Ivan Čehok**, predstavnik **Kluba zastupnika HSLS-a** (npr. Graz je na taj način izgradio veliki tehnološki park). Dakako, to neće biti nikakav ”new deal” ili

”big deal,” kao što se nerijetko čuje u javnosti, već se radi samo o formuli za financiranje javne investicije, odnosno o sprezi između javnoga i privatnog sektora (u najboljem slučaju to može biti pokretač gospodarskog ciklusa). Međutim, da bi ova formula postala učinkovita, u nju moramo ugraditi određene varijable. Naravno da lokalne jedinice treba ohrabriti da više ulažu u javne objekte, ali htjeli mi to priznati ili ne, i JPP je također dugoročno zaduživanje (to najbolje potvrđuje činjenica da su sve banke podržale upravo ovakav model). Kao liberalna stranka, dijelimo mišljenje da bi on trebao povući za sobom i veću fiskalnu decentralizaciju.

Dobro je - kaže - da ćemo u Hrvatskoj napokon prisiliti građevinske tvrtke, odnosno privatne poduzetnike, da grade kvalitetnije, budući da još uvijek nemamo razvijene standarde gradnje po uzoru na zapad. Podržat ćemo donošenje ovih Smjernica, iako nemaju pravnu snagu zakona, uz sugestiju Vladi da još bolje osmisli protokol ugovaranja poslova između javnog partnera i privatnog poduzetnika, kako bi ostalo što manje prostora za bilo kakvu arbitrarnost, pa i manje sumnje u isplativost i iskoristivost ovog modela.

Osigurati zakonsku podlogu

Kakav god dokument donijeli o JPP on ima istu snagu kao i Zakon o privatizaciji, primijetio je dr.sc. **Tonči Tadić**, predstavnik **Kluba zastupnika HSP-a**. Razlika je samo u tome što ovaj model znači uvođenje privatne uprave u javnu uslugu ili firmu, kroz dugoročni ugovorni interes, i što na kraju imamo javno vlasništvo. Problem je, međutim, što JPP u Hrvatskoj nema zakonskog uporišta. Vlada je ipak, iako s odmakom od godinu dana, prepoznala potrebu da se pronađe odgovarajuća pravna struktura (raniju inicijativu HSP-a za donošenje ovakvih smjernica je odbila).

Po riječima zastupnika primjena ovog modela trebala bi donijeti uštedu javnim financijama, budući da privatni sektor ulaže svoj kapital, pa želi poslovati uspješno. To znači da na sebe preuzima

i dio poslovnog rizika, ali njegova uloga je uvijek ograničena samo na upravljačka, a ne i na vlasnička prava. Međutim, ako je ugovor loše sklopljen, ili ako se tijekom njegove realizacije ne predvide dodatni troškovi, JPP može koštati porezne obveznike više nego što se očekuje. Iako ovaj model smanjuje odgovornost političara i dužnosnika prema građanima (za lošu uslugu uvijek mogu okriviti privatnika), oni nikada ne bi smjeli zaboraviti na svoju osnovnu zadaću - služenje javnom interesu. Iz navedenih razloga dobro je da se izašlo s ovakvim smjericama, ali one su još jako daleko od zakona, napominje zastupnik.

Najavio je da će njihov Klub biti suzdržan kod glasovanja, jer predloženi dokument nije dovoljno razrađen i usklađen s direktivama EU. Među ostalim, trebalo bi ugraditi odrednicu da se moraju deklarirati vlasnici firmi (10 najvećih dioničara) s kojima se ide u primjenu JPP-a.

Nema sumnje da se u suvremenim uvjetima privređivanja javni sektor mora direktnije poslovno vezati uz privatni (takva je praksa svugdje u svijetu), napominje **Ante Markov**. Međutim, zbog osjetljivosti ove problematike mi u **Klubu zastupnika HSS-a** držimo da bi Vlada trebala pripremiti zakon kojim bi se precizirali uvjeti pod kojima se mogu primjenjivati razni oblici JPP-a. Naime, u nekim se djelatnostima, poput energetskog sektora, lakše primjenjuje osnovni model, dok su za druge, poput turizma, pogodniji neki podmodeli. Ovo je svakako dobar smjer kretanja, samo treba poraditi na tome da se oblici JPP-a prilagode hrvatskim prilikama. Primjerice, treba voditi računa o tome da se lokalne jedinice, koje nemaju takve fiskalne resurse kao država, ne zaduže previše, budući da je većina projekata o kojima je riječ javnog, odnosno uslužnog karaktera (to ne jamči povrat uloženog novca).

Pokretač razvojnog ciklusa

Po riječima **Zlatka Koračevića**, **Klub zastupnika HNS-a** u potpunosti podupire donošenje ovih Smjernica,

jer su u skladu s praksom u Varaždinskoj županiji. Naime, u toj su Županiji još prije tri godine uvidjeli potencijal javno privatnog partnerstva, tako da su projekti po ovom modelu financiranja već u realizaciji (uskoro će biti završen prvi objekt, vrijedan dvadesetak mln. kuna, potpisani su ugovori za još šest, a u fazi izgradnje ih je 39). Svjesni smo činjenice - kaže - da je ovaj model itekako važan za razvoj zemlje, budući da pokreće ključne čimbenike razvoja - obrazovanje, infrastrukturu, zdravstvo, a istodobno i razvoj gospodarstva. Važno je i to da ne opterećuje državni proračun niti kao rizik, ali zato zahtijeva visoku sposobnost javne uprave, te dugotrajnu i ozbiljnu pripremu kroz sve faze projekta, počevši od analize stanja i utvrđivanja potreba, izrade projektne dokumentacije, itd.

Spomenuo je i sugestiju svojih stranačkih kolega Vladi da u roku od 6 mjeseci pripremi nacrt zakona kojim bi se regulirala ova materija, po uzoru na onaj što ga je donijela Njemačka. Napominju, među ostalim, da treba razmotriti mogućnost osnivanja dugoročnih fondova za potporu javnom partneru u financiranju projekata JPP-a, te ulogu države u razvoju prioritetnih projekata na području lokalnih jedinica. Osim toga, u suradnji s Poreznom upravom treba riješiti i pitanje plaćanja poreza na promet nekretnina ili zemljišta prilikom preuzimanja građevina od privatnog partnera. I dalje treba raditi na razvoju tzv. sekun-

darne legislative, kako bi se omogućila maksimalna primjena javno-privatnog partnerstva po PFI modelu, poručuju haenesovci.

Klub zastupnika HSU-a će također glasovati za predloženi dokument, iako će ubrzo doći vrijeme kad će on biti pretočen u zakon, izjavio je **Josip Sudec**. Zanimalo ga je mogu li umirovljenici, i na koji način, postati dioničari budućih domova i depadansa izgrađenih po ovom modelu (riječ je o institucionalnom obliku JPP-a koji ovdje nije razrađen). Napomenuo je da su mnogi od njih, pogotovo oni koji dobivaju određena sredstva putem Fonda za obeštećenje, zainteresirani za to da si sami riješe pitanje smještaja i njege u starosti. Najprije bi - kaže - trebalo raščistiti u čijem su vlasništvu ti objekti, a potom zajednički formirati tvrtku posebne namjene, u koju bi oni ulagali svoje udjele, i na taj si način osigurali pravo prvenstva kod smještaja.

Smjernice u drugo čitanje

Kritički se osvrnuvši na predloženi dokument, dr.sc. **Slaven Letica (nezavisni)** predložio je da ga se pošalje u drugo čitanje. Smatra da se radi o loše prepisanom "papiru" EU o javno-privatnom partnerstvu, u kojem su neopravdano favorizirana svega 2 od brojnih mogućih oblika tog ortaštva (uz to iritira i njegov naziv, koji ga asocira na jedan od represivnih pojmova bivše komunističke vlasti). Smatra da je ovom poslu trebalo pristupiti

puno ozbiljnije i angažirati neku znanstvenu instituciju, a ne interesnu radnu skupinu u kojoj sjede gradonačelnici i župani. Mišljenja je da taj oblik JPP-a nije primjeren hrvatskim prilikama, jer će partneri javnoj vlasti biti "otimači i prevaranti koji su bacili oko na naše šume, željeznice, na hrvatske vode, otoke, itd. Udemo li u to partnerstvo bona fide i s velikim očekivanjima, ali i rupama u ovim vrlo loše pripremljenim papirima, uskoro ćemo shvatiti da smo donijeli jedan novi grijeh struktura, upozorava zastupnik.

U pojedinačnoj raspravi su još sudjelovali: **Josip Leko (SDP)**, **Josip Đakić (HDZ)**, **mr.sc. Vlado Jelkovic (HDZ)**, **Rade Ivas (HDZ)**, **Velimir Pleša (HDZ)**, **Jure Bitunjac (HDZ)** i **mr.sc. Alenka Košiša Čičin-Šain (HNS)**, koja je uložila dva amandmana na ponudeni tekst. Predložila je, naime, da se riječi: "darovnica" i "prijenos vlasništva neke građevine", zamijene riječima: "ugovor o prijenosu prava plodouživanja", kako bi se preciznije utvrdio institut povrata nakon određenog broja godina.

Nakon završnog osvrta potpredsjednika Vlade **Damira Polančeca**, koji je odgovarao na primjedbe zastupnika, prešlo se na glasovanje.

Sukladno prijedlogu matičnog Odbora većina nazočnih zastupnika (81) izjasnila se za prihvatanje ponudjenog dokumenta, dok ih se 10 suzdržalo od glasovanja.

M. Ko.

PRIJEDLOG ODLUKE O NACIONALNOM VIJEĆU ZA PRAĆENJE PROVEDBE NACIONALNOG PROGRAMA SUZBIJANJA KORUPCIJE

Zastupnici su većinom glasova donijeli predloženu Odluku. (Predlagatelj Odluke je Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav).

Korupcija ima ozbiljne, gospodarske, političke i društvene posljedice jer

potiče sivu ekonomiju, smanjuje prihode države, smanjuje otpor organiziranom kriminalu, smanjuje kvalitetu usluga javnih službi i usluga, te destimulira poduzetnost i rad.

O PRIJEDLOGU

Hrvatski sabor je u ožujku 2006. godine donio Nacionalni program za suzbijanje korupcije 2006-2008., kojim je predloženo osnivanje Nacionalnog vijeća za

praćenje provedbe Nacionalnog programa suzbijanja korupcije. Nacionalno vijeće nadzire provedbu Nacionalnog programa i predlaže mjere za njegovo izvršenje. Ono neće obavljati poslove iz nadležnosti državnih tijela i institucija,

neće operativno djelovati, nego će ocjenjivati načine i rezultate provedbe Nacionalnog programa.

Rasprave nije bilo.

Zastupnici su sa 73 glasa "za", 14 "suzdržanih" i 4 "protiv" donijeli

Odluku o Nacionalnom vijeću za praćenje provedbe Nacionalnog programa suzbijanja korupcije.

I.Č.

IZVJEŠĆE O PROVEDBI ZAKONA O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI, ZA RAZDOBLJE OD 1. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA 2005. GODINE

Postignuća i problemi u ostvarivanju prava branitelja

Većinom glasova zastupnici su prihvatili na 21. sjednici Izvješće o provedbi Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2005. godine. Izvješće je podnijela Vlada, a tiče se provedbe spomenutog Zakona koji je u primjeni od 1. siječnja 2005. godine.

RADNA TIJELA

U raspravi na sjednici **Odbora za ratne veterane** kod stambenog zbrinjavanja hrvatskih branitelja kao najveći problem istaknuta je nedovoljna koordinacija između nadležnih tijela. Potrebno je također u postupak nadzora uvesti sve one koji i osiguravaju potrebna financijska sredstva, a uočene probleme u kvaliteti izgrađenih stanova u što kraćem roku otkloniti. Iznesen je prijedlog da kompletan program stambenog zbrinjavanja od izgradnje do dodjele stanova ide preko Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Isto tako umanjene naknade u visini obiteljske mirovine od 15% koju primaju članovi obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja trebalo bi ukinuti, a iste

usklađivati s troškovima života. Istaknuta je potreba utvrđivanja odgovornosti za neisplatu prava najtežim invalidima, a radi se o razlikama u invalidninama koje su potvrđene presudama Upravnog suda RH te o potrebi rješavanja problema nastupa zastare za neisplaćena prava za invalide koji nisu zatražili sudsku zaštitu. Uočen je mali broj odobrenih zahtjeva za program rehabilitacije odnosno stacionarnog liječenja hrvatskih branitelja pa je ubuduće potrebno poraditi na boljoj informiranosti branitelja o tog mogućnosti. Pozdravljen je napredak na području zapošljavanja hrvatskih branitelja kako kroz programe prekvalifikacije i doškoloavanja gdje je utrošeno više od 100 mil. kuna do podupiranja braniteljskih zadruga gdje je osnovni kriterij kvalitetan program rada zadruga. Obitelji HRVI iz Domovinskog rata I. skupine s pravom na doplatak za njegu i pomoć druge osobe koji je umro od posljedica rane ozljede zadobivene u obrani suvereniteta RH teško dokazuju uzročno - posljedičnu vezu smrti sa sudjelovanjem u ratu, a samim tim ostaju bez statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja. Potrebno je ubrzati radnje na izdavanju iskaznica o statusu hrvatskog branitelja iz Domovin-

skog rata sukladno odredbama članka 7. Pravilnika o registru hrvatskih branitelja znajući da je Registar ustrojen i poznat je broj hrvatskih branitelja. Odbor je predložio Saboru da prihvati Izvješće, a posebnim zaključkom obveže Vladu na poduzimanje mjera u svezi s rješavanjem problema onih hrvatskih branitelja koji koriste naknadu plaće zbog bolovanja prema ranije važećem posebnom propisu (ZOPHBDR iz 96.) tj. kojima je naknada određena prema pripadajućoj plaći u vrijeme razvojačenja i ne prati kretanje plaća u HV-u.

U **Odboru za useljništvo** čulo se da je međudržavnim ugovorom između Republike Hrvatske i Republike BiH (stupio je na snagu 1. srpnja 2006.) regulirano pravo na mirovinu pripadnika HVO-a koji su ostvarili status ratnog vojnika invalida s osnove ranjavanja ili zatočeništva u BiH i članova obitelji poginulog, zatočenog ili nestalog pripadnika HVO-a s tim da će im se mirovina umanjiti za iznos osobne ili obiteljske invalidnine ostvarene po pravomoćnom rješenju nadležnog tijela BiH. Republika Hrvatska je u Državnom proračunu za 2006. osigurala sredstva za isplatu 800 obiteljskih mirovina članovima obitelji poginulih pripadnika

HVO-a. I ovaj je Odbor predložio Saboru da prihvati Izvješće.

RASPRAVA

Uvodno je o Izvješću govorila potpredsjednica Vlade i ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti **Jadranka Kosor**. Ovo je prvo izvješće o provedbi ovog Zakona (u primjeni je od 1. siječnja 2005. godine), rekla je ministrica, a zatim upozorila na razlike između važećeg Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i Zakona iz 2001. godine. Iznijela je i nekoliko brojčanih podataka koji ilustrativno pokazuju kako se provodio Zakon. Tako je za isplatu trajnih i jednokratnih novčanih prava isplaćeno više od 791 mil. kuna, za stambeno zbrinjavanje oko 182 mil. kuna, za prava iz mirovinskog osiguranja oko 2 mlrd. 940 mil. kuna, a iz zdravstvenog osiguranja više od 12 mil. kuna odnosno više od 13 mil. kuna za pravo na besplatne udžbenike. Spomenula je više od milijun kuna izdvojenih za ljetovanje djece branitelja slabijeg imovinskog statusa, više od 105 mil. kuna za zapošljavanje hrvatskih branitelja, oko 78 mil. kuna za carinske i porezne olakšice, više od 5 mil. kuna za ekshumacije, identifikacije i pokope žrtava Domovinskog rata, oko 2,8 mil. kuna za obilježavanje mjesta masovnih grobnica, za pokope hrvatskih branitelja gotovo 4 mil. kuna, psihosocijalni program oko 9,5 mil. kuna, te više od 16 mil. kuna za suradnju s udrugama proizašlim iz Domovinskog rata. Kroz program zapošljavanja posebno dobar odjek imala je mjera osnivanja braniteljskih zadruga. U 2005. poduprto je osnivanje 18 zadruga, (2006. vjerojatno će ih biti 33). Kroz program zapošljavanja provedeno je šest mjera i ukupno zaposleno više od 3,5 tisuće hrvatskih branitelja. Tijekom 2005. pojačana je aktivnost na stambenom zbrinjavanju hrvatskih branitelja. U izvještajnom je razdoblju riješen 931 zahtjev za dodjelu stana ili kredita i to: 219 zahtjeva dodjelom stanova u vlasništvu RH i kuća preuzetih od Agencije za pravni promet i posredova-

nje nekretninama, 244 dodjelom stambenog kredita za kupnju stana u organiziranoj izgradnji, odnosno 468 dodjelom stambenog kredita za poboljšanje uvjeta stanovanja. Za stambeno zbrinjavanje iz proračuna Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti utrošeno je 77 mil. kuna. Ministrica je spomenula i započetu pripremu izgradnje 414 stanova na 11 lokacija prema programu 2005. te 119 kupljenih i podijeljenih stanova iz programa POS-a na 15 lokacija. U pripremi je i sanacija 19 stambenih jedinica za što će se utrošiti oko 20 mil. kuna, te sanacija 50 kuća za 100 %-tne HRVI.

Najveća stavka u provedbi Zakona su rashodi koji se vezuju za prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja - u tu svrhu 2005. isplaćeno je 2,94 mlrd. kuna.

Stavove **Odbora za ratne veterane** prenio je **Vlado Jukić**, a **Odbora za useljeništvo Zdenka Babić-Petričević**. U ime **Kluba zastupnika HDZ-a Josip Đakić** rekao je da će Klub bezrezervno podržati Izvješće te izrazio zadovoljstvo postignutim ciljevima koji su definirani kroz Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji. Uz konstataciju da će **Klub zastupnika IDS-a** glasovati za prihvaćanje Izvješća, **Damir Kajin** je, među ostalim, ustvrdio da invalidi i obitelji smrtno stradalih branitelja Domovinskog rata zaslužuju sve jer obveza i zahvalnost zajednice mora biti nemjerljiva, ali je, kaže, teško pojmljivo da u ovom času imamo više od 500 tisuća branitelja. Oni koji su mobilizirani na temelju mobilizacijskog poziva ni na koji način ne bi trebali biti posebno povlašteni bilo da je riječ o uvozu automobila, dionicama i sl. Sve u svemu ne bi trebalo širiti posebna prava kako ne bi izgledalo kao kupovanje političke naklonosti i kako se ne bi stvarao jaz između braniteljske populacije.

Stavove **Kluba zastupnika SDP-a** iznio je **Ivica Pančić**. Zakon na koji se Izvješće odnosi, unio je, kaže, neke promjene, ali se one ne mogu jednoznačno ocijeniti (neke su pozitivne, a druge izraziti promašaj). Ključno pitanje u raspravi svodi se na to jesmo li zadovoljni sustavom skrbi za hrvatske branitelje, i može li on uspješno rješavati njihove postojeće probleme u društvu, napose pridonijeti njihovoj boljoj socijalizaciji. Klub drži da ustrojeni sustav ne doprinosi lakšem uključivanju hrvatskih branitelja u društvo kao punopravnih građana Republike Hrvatske, naprotiv doprinosi njihovoj pasivizaciji. Nije dobar sustav stalnog uvećanja broja HRVI i novo umirovljenih osoba, a jednako tako niti politika koja se zasniva isključivo na pasivnim mjerama novčanih davanja. Proaktivni sveobuhvatni društveni model jedini je način rješavanja problema naših branitelja, ali to ne može biti zadaća jednog čovjeka ili jednog ministarstva već u taj proces mora biti uključeno cjelokupno naše društvo, dakako, uz potpuno izbjegavanje politizacije tog pitanja.

Nakon njegova istupa i ispravka netočnog navoda zastupnice **Božice Šolić (HDZ)**, **Slavko Linić** je u ime **Kluba zastupnika SDP-a** zatražio stanku zbog nekorektnih dobacivanja pojedinih zastupnika i načina na koji je predsjedavajući u tom momentu vodio sjednicu.

Dostavljeno Izvješće treba prihvatiti ali i upozoriti na nedostatke u provedbi prava braniteljske populacije, naglasio je **Željko Kurtov** u ime **Kluba zastupnika HNS-a**. Među ostalim, izrazio je nezadovoljstvo brzinom i načinom stambenog zbrinjavanja hrvatskih branitelja, a zbog uočenih problema u kvaliteti izgrađenih stanova predložio da nadzor nad izgradnjom stanova preuzme Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. U tisku se mogu pročitati natpisi kojim se hrvatski branitelji svrstavaju u nadkategoriju ljudi s većim pravima u odnosu na druge ljude - tzv. privilegije glede prava na upis na fakultete djece smrtno stradalih hrvatskih branitelja, HRVI i dragovoljaca. S

tim u vezi trebalo bi, kaže Kurtov, više pomoći toj djeci podupirući ih kroz školovanje osiguravajući im npr. stipendije, domove za smještaj, materijalno ih pratiti tijekom školovanja itd.

Istupajući u ime **Kluba zastupnika HSP-a Vlado Jukić** je primijetio da u Izvješću manjkaju prijeko potrebni usporedni podaci (u više segmenata i u statističkom smislu) u odnosu na prethodno razdoblje tj. 2004. godinu. Izvješće se tek malo dotiče životnih tema koje vladaju na terenu među hrvatskim braniteljima, a odnose se npr. na podnesene brojne zahtjeve za utvrđivanje statusa HRVI, i rješavanje problema s kojima se susreću pripadnici HVO-a. Pitanje je koliko je realno očekivati da će temeljem poznate procedure doći do porasta broja HRVI, kaže Jukić. Isto tako u Izvješću se ne spominje ili se to čini vrlo malo pitanje statusa pripadnika HVO-a.

Zaključnu riječ imao je državni tajnik **Tomislav Ivić**. U raspravi se ponavljaju neka pitanja o kojima se uvijek raspravlja kada je riječ o hrvatskim braniteljima, a koriste se prije svega za političke i neke druge svrhe. Umjesto zadovoljstva što deset godina od završetka rata Hrvatska ima registar hrvatskih branitelja to se pitanje potencira u negativnom smislu po sistemu od kuda tako veliki broj naših branitelja. Prošlo je najmanje šest generacija hrvatskih građana kroz različite postrojbe hrvatske vojske i zato je broj hrvatskih branitelja takva kakav jeste, podvukao je Ivić. Osvrnuo se i na primjedbu o povećanju broja osoba sa statusom HRVI. Jedan od razloga je i to što je najmanje 3000 hrvatskih branitelja dobilo ponovo taj status nakon što im je Ministarstvo hrvatskih branitelja, obitelji i međugeneracijske solidarnosti isti ukinulo razno-raznim revizijama, ali su ga

tužbama na Upravnom sudu ponovno dobili.

Tijekom rasprave za ispravak netočnog navoda, odnosno repliku, javili su se **zastupnici HDZ-a: Mario Zubović, mr. sc. Marko Širac, Božica Šolić, Petar Mlinarić i Zdenka Babić-Petričević, HSP-ovci Vlado Jukić i Pero Kovačević, te SDP-ovac Ivica Pančić.**

Zastupnici Hrvatskog sabora većinom su glasova (81 "za", 22 "suzdržana") prihvatili Izvješće o provedbi Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2005., ali ne i zaključak koji je predložio Odbor za ratne veterane -18 "za", "63" "protiv", 10 "suzdržanih" (naveli smo ga rezimirajući stavove radnih tijela).

J.Š.

**izvješća
HRVATSKOGA
SABORA**

**GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA:
Ružica Šimunović**

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

REDAKCIJA: Ivana Čerkez, Ana Favro, Mirjana Kozar, Marija Krakić (zamjenica glavne i odgovorne urednice), Đurda Krmpotić, Marta Micek, Jasenka Šarlija, Sanja Šurina i Vjekoslav Žugaj

GRAFIČKO - TEHNIČKI UREDNIK: Ivo Rada

TAJNICA REDAKCIJE: Gordana Petrović

ADRESA REDAKCIJE: 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

tel: 01/4569-722

fax: 01/6303-018

Web: <http://www.sabor.hr>

E-mail: sabor@sabor.hr

POŠTARINA: plaćena u pošti 10000 Zagreb

PRETPLATA NA ŽIRO-RAČUN BR: 2390001-1100016162

Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

TISAK: Tiskara Hrvatskoga sabora